

Sekretär

15. november 2017 | Eriväljaanne

SEE ON ROHKEM KUI
LIHTSALT KINGITUS.
SEE ON PARKER.

Kinkekomplekt
Parker Sonnet Stainless Steel CT +
Pen Pouch, pastapliats + pinal

~~74.-~~
70,30
Tootekood: 1978403

Kinkekomplekt
Parker Urban Premium Silvered +
Pen Pouch, pastapliats + pinal

~~54.-~~
51,30
Tootekood: 2010767

Kinkekomplekt
Parker Urban Premium Pearl +
Notebook, pastapliats + märkmik

~~54.-~~
51,30
Tootekood: 2010769

Kinkekomplekt
Parker Im Brushed Metal GT DUO,
sulepea + pastapliats

~~68.-~~
64,60
Tootekood: 2010766

Kinkekomplekt
Parker Jotter Stainless Steel CT DUO,
pastapliats + mehaaniline pliats

~~29.-~~
27,55
Tootekood: 2020376

Kinkekomplekt
Parker Jotter Bond Black +
Notebook, pastapliats + märkmik

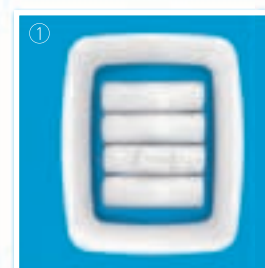
~~24.-~~
22,80
Tootekood: 2020375

Vaata ka teisi Parkeri ja Watermani komplekte: www.byroomaailm.ee

HIND KLIENDIKAARDIGA

LEITZ MYBOX[®] KUI HOIUSTAMINE ON OLULINE

① Hoiukast kaanega
LEITZ MyBox S
318 x 128 x 191 mm

5229-10-23 valge/roosa
5229-10-36 valge/sinine
5229-10-64 valge/roheline

~~13,95~~
13,25
EUR/tk

② Hoiukast kaanega
LEITZ MyBox L
318 x 198 x 385 mm

5216-10-23 valge/roosa
5216-10-36 valge/sinine
5216-10-64 valge/roheline

~~24,95~~
23,70
EUR/tk

③ Kirjatarvete alus
LEITZ MyBox Long
307 x 55 x 105 mm

5258-10-23 valge/roosa
5258-10-36 valge/sinine
5258-10-64 valge/roheline

~~7,95~~
7,55
EUR/tk

④ Kirjatarvete sahtel
käepidemega
LEITZ MyBox L
307 x 101 x 375 mm

5322-00-01 valge

~~11,95~~
11,35
EUR/tk

⑤ Kirjatarvete sahtel
käepidemega
LEITZ MyBox S
307 x 56 x 181 mm

5323-00-01 valge

~~6,45~~
6,13
EUR/tk

LEITZ[®]
JOB WELL DONE

www.byroomaailm.ee/mybox

interstuhl

Tasakaalutool UPIS1

UPis1 sobib ühtmoodi hästi töö-, koosoleku- ja söögilaua taha. Kaalult kerge, reguleeritava kõrgusega, valikus mitu värvitooni. Hind 155 €.

elke
M Ö Ö B E L

KONTORITE TERVIKLAHENDUSED

M Ö Ö B E L / V A L G U S T I D / A K S E S S U A A R I D

Kodusisustussalong: Tedre 55, Tallinn / + 372 661 7320
Kontori ja avaliku ruumi sisustussalong: Rästa 18, Tallinn / + 372 662 7070
tallinn@elkemoobel.ee / www.elkemoobel.ee

Tasuta loengud kutsehariduse nädalal

21.-24 novembrini tähistatakse kõikjal Euroopas kutsehariduse nädalat. Sellel ajavahemikul korraldab Tallinna majanduskool avatud loengute nädala, mil saab kuulata tasuta loenguid ja seminare põnevatel teemadel.

See on hea võimalus teha uuesti tutvust koolimajaga ja siinsete õppejõududega. Samuti saab kohapeal tutvuda pakutavate õppekavadega ning küsida kõiksugu küsimusi. Lisaks alustavad jaanuarist ka täienduskoolitused, mistõttu on selline "loenguamps" heaks sissevaateks algavatele kursustele.

Kõik loengud on osalejatele tasuta, ent vajalik on ennast eelregistreerida. Registreeruda saab Eventbrite'i kaudu, klikates soovitud loengu nimel ning registreerides ennast loengule.

Õppida saab uut eriala

Tallinna Majanduskoolis on alanud talvine vastuvõtuperiood, mille käigus algab vastuvõtt ka uuele andmekaitse spetsialisti erialale.

Tasemeõppes toimub talvine vastuvõtt kahele jätkuõppekavale: andmekaitse spetsialist ja infohalduse spetsialist. Info-

MIS ON MIS Tallinna majanduskool

Viienda taseme kutsekool
Õpe keskhariduse baasil ning koolis õpivad täiskasvanud.
Õpetatavaid erialasid 15.
Õpilasi enam kui 1700
Pakub nii tasuta tasemeõpet kui ka tasulisi erialaseid täienduskoolitusi.

halduse spetsialisti erialale on oodatud õppima need, kellele on sekretäritöö juba tuttav: nad on kas sooritanud sekretäri kutseeksami või töötanud sekretärina.

"Andmekaitse spetsialist on täiesti uus õppekava, mille olemeloonud koostöös partnerite, sh andmekaitse inspeksiooniga just uue andmekaitse üldmääruse tarbeks," kirjeldas majanduskooli arendusta-

lituse juht Riinu Raasuke. Andmekaitse spetsialisti erialale õppima tulles on vajalikud baasteadmised õigusteadusest. Kui õigusteadmised puuduvad, siis saab läbida enne õppe alustamist vastava eelkursuse.

2018. aasta maikuus jõustub uus Euroopa Liidu andmekaitse üldmäärus, mis toob endaga kaasa mitu muudatust ning mitmed ettevõtted peavad oma tegevusse kaasama andmekaitse spetsialisti, kes oskab anda juhiseid, kuidas tuleb andmeid koguda ja hoida. "Isikuomadustelt sobib see eriala inimesele, kellele meeldib märgata tervikut detaile või siis detailidest tervikut moodustada," lausub andmekaitse spetsialisti eriala lektor Gina Kilumets. "See on väga loominguline töö, mis eeldab muu hulgas ka läbirääkimisoskust ja enesekehtestamist," lisab Kilumets.

Õppeaeg sellel erialal kestab

pool aastat, infohalduse õpe aga aasta. Õpe on tasuta ning toimub sessioonõppena, mis võimaldab kooli kõrvalt käia ka tööl.

Avalduste esitamine kestab kuni 20. detsembrini ning avaldusi saab esitada nii elektrooniliselt kui ka kohapeal. Sisseastumiseks on tarvilik läbida test ning seejärel vestlus.

"Kellele täismahus õppimine liialt aeganõudev tundub, neile hakkame pakkuma ka andmekaitse tasulisi täienduskoolitusi. Lühema koolituse käigus on võimalik saada kiirelt ja kompaktelt vajalikud kompetentsid, et uue määrase jõustumiseks valmis olla," sõnas Raasuke.

► Tallinna Majanduskoolis saab nüüd õppida ka andmekaitse- või infohalduse spetsialistiks. Viimane neist on mõeldud just sekretäriledele.

FOTO: TALLINNA MAJANDUSKOOI

Ideede päev Kubijal

Otsid inspiratsiooni?
Häid mõtteid? Tule Kubijale!

Seminaripakett ühele **15€**

Pakett sisaldab:

- Seminariruumi kasutus koos tehnikaga
- Tervituskohvipaus võileibadega
- Lõuna Kubija hotell-loodusspaa restoranis
- Pärastlõunane kohvipaus juustu- ja puuviljavaagnaga

Pakettide täielik valik ja eripakkumised www.kubija.ee

KUBIJA[®]
HOTELL-LOODUSSPAA

Männiku 43A, Võru • Tel + 372 50 45 745 • info@kubija.ee • www.kubija.ee

Liis Rumessen Rode

Saame tuttavaks - eestlane Taanis

Liis Rumessen Rode (44) on elurõõmus ja tegutsemisindu tulvil naine, kes millenniumi saabudes läks taanlasele mehele ja peab parajasti Taani Tööinspeksioonis sekretäriametit. Ta on üles kasvatanud kolm last ja eluga parajasti sealmaal, kus tasub unistada suurelt. Tükk aega juba on tema süda põksunud millegi uue ja tundmatu järele. Vestleme temaga avameelselt elust, tööst, suhetest ja meestest.

MERIT PÄRNPUU
merit.parnpuu@aripaev.ee**Äripäev**

Milline on olnud Teie hariduskäik? Noorena oli mul soov töötada lastega ja olin kindel, et minust saab algklassiõpetaja. Kuid kui pisi-peda läbi sai ja olin aasta aega Rootsis lapsi hoidnud, mõtlesin ümber ja tekkis tahtmine minna kontoritöö peale. Kui tul- lin Rootsist tagasi, hakkasingi tööle sekre- tärina. Mõne aja pärast sain töökoha Taani kultuuri instituudis, hiljem Taani saatkon- nas. Sealt sai alguse ka koostöö ja sõpruse paljude taanlastega minu elus.

Kuidas sattusite Taani elama? Kohtasin oma meest Andersit Eestis 1998. aastal. Ta oli siis Wismari tänaval Taani saatkonna ehi- tuse peal ehitusinseneri praktikal. Liikusi- me ühes seltskonnas ja nii kokku juhtusi- meggi. Minul suurt soovi Taani elama min- na polnud, aga kuna ma keelt juba oskasin, otustasime paar aastat Taanis elada. Abiel- lusime 1999. aasta oktoobris ja Taani koli- sin uue millenniumi alguses.

Millist rada pidi kujunes Teie karjäär uues riigis? Mul oli Eestis hea töökoht ja toredad kollegid saatkonnas. Kui neile teada andsin, et Taani elama asun, siis saatkonnast ühe kolleegi mees, kes oli äsja asutanud Taanis uue firma, pakkus mulle oma IT-firmas sek- retäri kohta. Ja nii see läks – kui Taani jõud- sin, siis läksin juba kahe päeva pärast töö- le. Firma oli noor ja kasvas kiiresti. Olin vist seitsmes inimene, kes tööle võeti ja peale su- vepuhkust oli meid kokku 24. Kahjuks läks see firma pankrotti, nagu paljud teisedki IT-firmad sel ajal.

Pärast seda läksin kontoritööle ühte uu- ringuteinstituuti, kus alguses töötasin pal- gaarvestajana ja hiljem reklaamistatisti- ka müüjana. Kokku töötasin seal seitse aast- tat ja siis sündisid ka minu kolm last. (Taa- nis on lapsepuhkus üks aasta.) Peale kol- mandat last tahtsin midagi juurde õppi-

» **Küsida saab nii
palgakõrgendust
kui ka ühekordset
preemiat, kuid ala-
ti peab ära põhjen-
dama, et mille eest
sa seda soovid.**

**Liis Rumessen Rode sõnul ei ole
Taanis töötajate premeerimine
kuigi levinud ja palgaläbirää-
kimisi viib töötaja asemel läbi
ametiühingu esindaja.**

da ja läksin õppima multimeediadisaini. Kui haridus käes, siis tekkis majanduskriis, mis tähendas, et uuel alal oli raske tööd lei- da. Sellepärast olin pärast kooli lõpetamist paar aastat kodune.

Kuidas sattusite tööle praeguse tööand- ja juurde? Töötan Taani Tööinspeksioonis alates 2013. aastast. Alustasin tööd inspek- torite abina ja minu ülesanne oli planeeri- da inspektorite tööpäevi ja hoolitseda muu praktilise eest. Peale selle olin abiks ka IT- spetsialisti ja veebitoimetajana.

Mul on IT vastu huvi, oskan kasutada neid süsteeme ja kui vaja, aitan ja õpetan ka teisi. Minu õpetajalik suhtumine on viinud selleni, et kui organisatsiooni tuuakse mõ- ni uus IT-lahendus, siis peab töötajaid kooli- tama. Seda olen ma ka koos teistega teinud.

Kui direktor kolm aastat tagasi uut sek- retäri otsis, siis mu tolleaegne ülemus soo- vitas mind. Alguses ma küll kahtlesin, sest kartsin kaotada oma ülesanded IT-spetsia- listina, kuid otsustasin pakkumise siiski

vastu võtta. Selle kohaga sain ju otsuste vas- tuvõtjatele veel lähemale ja arvasin, et ehk avaneb mulle veelgi võimalusi. See osutus õigeks! Järgnevad kaks aastat sain ma suht- eliselt vabad käed; olin kaasatud paljudes- se IT-projektidesse, kõike seda muidugi sek- retäritöö kõrvalt.

Selle aasta jaanuaris saime aga uue ase- direktori ja aprillis uue direktori. Ja järsku oli minu ülesanne kahe direktori eest hoo- litsemine. See loomulikult tähendas seda, et nüüd pean rohkem kontsentreeruma sekretäritööle kui IT-projektidele. Kuid nii palju kui võimalik, aitan endiselt ka meie IT-osakonda.

Mis on Taanis teistmoodi kui Eestis, nii elu- olu kui ka töö ja karjääri suhtes? Taanis on ametiühingutel suur võim ja nii on tööaeg ja kõik puhkusepäevad juba kollektiivle- pingutes kirjas. Puhata saab kuus nädalat aastas, töönädala pikkus on 37 tundi, mis sisaldab ka poole tunnist lõunapausi. Kuid tööaeg on mul paindlik: kui on vaja minna

TASUB TEADA
Liisi tööülesanded sekretärina

Taani Tööinspeksioonis töötab kokku üle 600 inimese, Liisi osakonnas on inimesi 250 ringis. Liisile öeldakse tihti, et õpetamine tuleb tal hästi välja ja sellepärast meeldiks talle seda ka ohkem teha.

Hoolitseb direktori päevaplaani ja kalendri eest, samuti referaatide ja muu vajaliku materjali eest intranetis.

Tellib direktorile kohtumisteks vajalikud materjalid.

Manageerib direktsiooni kalendrit, korraldab kohtumisi ja koosolekuid.

Koordineerib kõik praktilised ülesanded kontoris, näiteks reedese hommikusöögi.

Haldab intranetti, erinevaid arvutiprogramme ja annab teistele töötajatele IT-alast nõu.

Korraldab reise, seminare, majasiseseid- ja väliseid üritusi, (laste) jõulupidusid ning ter-visepäevi.

Tegeleb raamatupidamisega.

Liisi lemmikud

Aastaaeg: mai soojad õhtud – see on võr-ratu aeg, kui loodus ärkab.

Nädalapäev: reede – nädalavahetus on al-les ees.

Restoran: minu kodu lähedal asuv põhja-maist kööki pakkuv Høst – seal on fantastil-selt hõrgud road!

Puhkekoht Eestis/Taanis: ema juures Haabneemes ja mõni Eesti suvemaja vee ääres. Taanis meie väike сувila linna lähedal.

TV saade: praegu vaatame iga nädal las-tega küpsetussaadet “Den Store bagedyst”, kus amatöörpagarid küpsetavad erinevaid kooke ja võistlevad meisterpagari tiitli eest. Kõige parem on vaadata siis, kui olen ka ise kooki küpsetanud. Lapsed ähvardavad mind saatesse kirja panna.

Vabaajategevus: natuke sporti, kino, raamatud, suvemaja.

Äpid: ilmselt kasutan kõige sagedamini Facebooki, kuigi soovin sellest vabaneda.

Unistuste reis: unistan minna mehega Barcelonasse, perega koos Islandile ja sõb-rannadega New Yorki.

Lill: suur kimp Eesti aasalilli.

Riietus: mugav, värvikas ja naiselik.

Värvus: sügisvärvid ja must.

Bänd/laulja: minu tütre sõnul on mul kõi-ge kummalisem muusikamaitse: *rock*, popp, punk, hiphop, *soft-rock*, *jazz*, bluus läbisegi, seega päris lemmikut polegi.

Stressimaandav tegevus: jalgrattasõit ja meres ujumine.

Film: “The Broken circle breakdown” jättis minusse väga suure jälje. Fantastiliselt ilus ja kohutavalt kurb. Ei soovita väikeste las-te emadele.

Raamat: Hetkel ei suuda käest panna Hanya Yanagihara raamatut “Et lille liv” (ingl “Little life”).

varem töölt ära, siis teine päev olen lihtsalt kauem. Vajadusel saab ka kodus töötada.

Taanis on kõik kahe jalaga maa peal, hier-rarhiat pole ja ülemusega saab vabalt nalja visata, isegi norida. Mulle meeldib, et ma ei tunne oma ülemuse ees aukartust. See on kogu ühiskonnas nii ja hakkab pihta juba koolis, kus lapsed ja õpetajad sinatavad ja kutsuvad üksteist eesnime pidi. Sõbralikud suhted on igal pool hästi levinud. Taanla-sed on hästi tolerantset, liberaalsed ja vastutulelikud.

Tasub veel märkida, et organisatsiooni praegune direktor, kes on meesterahvas, on hetkel oma kaheksakuuse lapsega kaheksa-nädalasel lapsehoolduspuhkusel. See on vä-ga hea signaal ülejäänud organisatsioonile, et hoolimata kõrgest positsioonist on okei võtta aega ka pere ja laste jaoks.

Taani seaduste järgi on emal õigus lap-sepuhkusele neli nädalat enne lapse sündi ja kaks nädalat peale sündi. See aeg kuulub ainult emale. Järgmised 14 nädalat on ema jaoks vabatahtlikud. Isal on õigus puhkust

võtta 14 nädala jooksus kaks nädalat. Kui lapse sünnist on möödunud 14 nädalat, siis on nii emal kui ka isal õigus võtta 32 nädal-at puhkust ja jagada see aeg kas omavahel või hoolitseda koos lapse eest. Meie olime peale kolmanda lapse sündi terve perega seitse nädalat Tais ja siis oli ka minu mees lapsepuhkusel.

Õelge, kas Taanis on siis inimesed rohkem õnnelikumad ja kas töökoht on piisavalt hygge? Jah, meil on hygge. Taanis on palju-del ettevõtetel kombeks korraldada reede-ti hommikusöök. See tähendab pagari juu-rest ostetud värskete saiade söömist ja oma-vahel koosolemist, kus tööteemasid palju ei arutata.

Samuti on paljudes firmades levinud *fre-dagsbar* – töötajatel on enne nädalavahetust võimalus koos istuda ja üks ölu juua. Meie organisatioonis seda iga reede ei ole, ainult paar korda aastas.

Peale selle on meil aasta jooksul kultuu-riüritus, tervisepäev ja jõulupidu, mis on

taanlaste jaoks sama nagu eestlastele jaani-päev. Kuid hoolimata *hyggest* töötavad ini-mesed palju. Tänu IT-le on tööd kerge koju kaasa võtta. Ma saan tihti e-kirju hommikul kell 6.15 või õhtul 23.30, kuid harva ooda-takse silmapilk vastust; tegelen sellega siis, kui tööle jõuan.

Kuidas Te end oma valdkonnas täiendate? Mul on aastas üks arenguvestlus, kus lepin ülemusega kokku, milles end täiendada soovin. Minu enda ülesanne on leida kur-sused, mis mind huvitavad, ja siis saab need ülemusega jooksvalt kokku leppida.

Ehkki võimalused omandada uusi tead-misi ja võtta juurde lisafunktsioone on head, ei tõsteta kedagi väga lihtsasti ühe töö pealt teisele, sest tal on konkreetsed osku-sed ja haridus. Isegi siis, kui tööülesanded muutuvad ja inimene omandab uusi oskusi.

Mida hindate oma tööandja ja kolleegide juures? Hindan lamedat juhtimisstruktuuri. Kõik muidugi teavad, kellele jääb viima-

▲ **Liis oma tütre Klaraga Fääri saar-tel mägesid valluta-mas. Noorem laps räägib Liisi sõnul kõige kehvemini eesti keelt, kuid palju kasu on olnud emakeelekursustel käimisest, mida Kopenhaageni linn tasuta lastele pakub.**
FOTOD: ERAKOGU

ne sõna, kuid töötajad ei pelga ülemustele oma arvamust avaldada. Ülemused seevas-tu hindavad töötajate erialaseid teadmisi ja arvestavad nendega.

Milline on olnud parim tunnustus juhi poolt? Kui minu ülemus soovitas mind direktsioo-ni sekretäriks, ütles ta mulle, et tal on kah-ju must loobuda, kuid ta teeb seda minu ja organisatsiooni huvides.

Kuidas Taanis töötajaid tunnustatakse ja premeeritakse? Taanis ei ole töötajate pre-meerimine levinud. Kui mõni projekt õn-nestub, siis loomulikult tunnustatakse töö-tajat. Näiteks meie organisatsioonis toimu-vad palga läbirääkimised igal kevadel ja ametiühingu liikmena viib palgaläbirääki-mised minu eest läbi ametiühingu esinda-ja, kes on ühtlasi ka minu kolleeg.

Palgasoovi pean talle esitama kirjali-kult, misjärel teeb esindaja koos minu üle-musega otsuse. Küsida saab nii palgakõr-gendust kui ka ühekordset preemiat, kuid

alati peab ära põhjendama, et mille eest sa seda soovid.

Töötajate väljaõppele pannakse väga suurt rõhku.

Mida Taani ametiühingud endast kujutavad? Mina kuulun kontoritöötajate ametiühingusse, kuid nendesse kuulumine on tegelikult vabatahtlik. Olen seal kindluse pärast, kui peaks tekkima tööandjaga probleem.

Näiteks pool aastat tagasi oli meil tööl koondamine ja siis minu ametiühingu esindajad võitlesid minu õiguste eest. Samuti võitlevad nad siis, kui tööandja soovib mind äkki panna teisele ametikohale tööle. Siis võin minna oma esindaja juurde ja öelda, et ma ei taha seda ja tema aitab mind.

Kas palka on kerge juurde küsida? Ei ole. Olen eestlase kombel tagasihoidlik, et mis ma nüüd ikka aasta jooksul ära tegin jne. Pean end ikka kokku võtma, et saavutatu kirja panna. Mind vahel küll huvitab see, et mismoodi see käib. Tegelikult on ikka veider küll, et keegi palgaläbirääkimised sinu eest ära teeb. Märtsikuus lihtsalt kirjutan oma esindajale paar rida ja siis saan vastuse. Loomulikult eeldab see ka seda, et need saavutused poleks seotud vaid tööülesannetega, vaid hõlmaksid midagi laiemalt.

Kas palgad on Taanis avalikud? Nii ja naa, üldiselt palkadest eriti ei räägita, aga kuna ametiühingtel on väga suur võim, siis palganivood on kõikidele teada.

Mis on probleemiks? Olgugi et Taani on alati olnud välismaalaste suhtes väga tolerantne, on välismaalaste seadused muutunud viimastel aastatel palju karmimaks. Olukord on läinud isegi nii hulluks, et taotlesin endale kodakondsuse, ehkki ei näinud selleks siamaani mingit vajadust. Ma ju ei tea, millal nad mulle ütlevad, et pean lahkuma.

Olen kuulnud hästi palju koledaid lugusid, kuidas inimesed saadetakse kodumaale, ehkki nad on eluaeg Taanis elanud.

Mida soovitate noorele eestlasele, kes soovib Taani tööle tulla? Tulge Taani õppima, sest Taanis on õppimine tasuta. Õppimise käigus saab õppida tundma ka ühiskonda. Üldiselt on taanlased ja Taani koolid väga avatud ja sotsiaalsed. Siin pannakse hästi suurt rõhku meeskonnatööle, fookus on üheskoos eesmärgi nimel pingutada ja kütü-narnukkidega läbi pressimist ei ole.

Õppejõud võivad vabalt olla su sõbrad, muidugi nad ka nõuavad, aga kui sa nende nõudmisi ei täida, siis nad ei võta seda isiklikult. Sa õpid ikkagi enda, mitte õpetaja pärast. Sulle alati öeldakse, et kõik, mis sa teed, teed endale.

Kas tahaksid tagasi Eestisse tulla? Tahaksin väga tulla aastaks, aga mitte permanentsest. Taanis tunnen kõige rohkem puudust Eesti loodusest, sest Eestis on hästi palju võimalusi minna rabasse ja metsa. Taanis seda ei ole. Eestis käime alati koskesid vaatamas ja metsa all marju korjamas.

Millised on hea sekretäri omadused? Oskab lugeda oma ülemust ja on temast alati üks samm ees.

Mis Teid oma töös motiveerib? Huvitavad ülesanded, head kolleegid ja hea töökeskkond. Vastutus. Kui tunnen, et kolleegidel on sellest kasu, mis ma teinud olen, siis see motiveeribki mind.

Mida soovitate teha tujurikkujast kolleegiga? Küsida, kas ma saan tema meelt millegagi rõõmsamaks muuta.

Aastalõpp läheneb. Kuidas võtate töö juures pühased vastu? Kui pikalt saab Taanis jõulude ajal puhata? Meil on jõulupidu, mis algab kell 13 direktori kõnega, mille järel toimub jõulurevüü, mis kestab umbes 45 minutit ja siis tehakse nalja möödunud aasta üle.

Jõulupuhkus algab 22. detsembril. See aasta oleme esimest korda jõulude ja uue aasta vahel suletud. Kuna see aasta jääb 1. jaanuar esmaspäevale, sai äsja tööl kokku lepitud, et enne 3. jaanuarit enamik meist tööle ei tule.

▲ Liisi töökoht asub Kopenhaagenis Østerbroli linnaosas, mis jääb 20minutilise jalgrattasõidu kaugusele tema kesklinnas asuvast kodust.

Milliga tegelete tööst vabal ajal? Mis paneb silmad särama? Katsun veeta aega koos perega. Lapsed on küll juba suured ja eelistavad rohkem sõprade seltsi, aga siis lähen jookslen väikese tuuri, küpsetan ja loen raamatut.

Mulle meeldib ka sõpradega koos olla, korraldada korralik õhtusöök ja nad külla kutsuda.

Kui lihtne on Taanis ühildada töö ja pereelu? Kuna Taanis on tööturg väga paindlik, on see suhteliselt lihtne. Arvutid, iPadid ja nutitelefonid teevad tööelu lihtsaks. Kui vahel on vaja lapsed trenni viia, siis võtan arvuti kaenlasse ja ootan last võimlemissaal iseseisvalt tehes.

Kui tihti aastast puhkate ja mida ette võtate? Kes Teid sel ajal töölt asendab? Kui õnnestub reisida aastaks üks-kaks korda Eestisse ja kaks korda mujale, siis on väga hea aasta. Viimane puhkus oli laste sügiskoolivaheajal, mil käisime Fääri saartel. Koolivaheajal on üldjuhul ka ülemused puhkusel. Kuna peale minu töötab meil veel üks sekretär, saab enne puhkusele minekut läbi rääkida, kes millal vabaks võtab. Tavaliselt probleeme sellega ei ole.

Kas oled õnnelik seal, kus praegu oma elus oled? Jah, olen õnnelik. Tööelu on paigas, lapsed on suured ja tegelevad juba oma asjadega. Nüüd järsku on endal rohkem aega ja saab vaadata, millised uued võimalused avanevad.

Millest unistate? Väga kaua ma sekretärina enam töötada ei soovi. Soovin rohkem iseseisvalt oma projektide kallal töötada. Äkki peab uuesti koolitee ette võtma?

KOMMENTAAR

Liis on oma hea tujuga meile suur kingitus!

DITTE STEEN
Sekretäriadi juhataja Taani
Tööinspektsioonis

Liis on ainuke eestlane, keda tunnen, seega ei oska öelda, kas Liisi tublidus, töökus ja vastutustundlikkus võib olla eestlusega seotud.

Igatahes on tegu väga abivalmi ja uudishimuliku kolleegiga, kes on alati valmis uuteks ülesanneteks ja katsumusteks.

Samas ei tähenda tema avatud meel seda, et ta ei os-

kaks olla diskreetne, sest sekretäriametis on see väga tähtis.

Direktsiooni teenindamine on tema suurim ja vastutusrikkaim ülesanne, mis nõuab suurt vastutustunnet, iseseisvust ja diskreetsust.

Üldiselt ma sellele ei mõtle, et Liis on eestlane, sest tal on perfektne taani keel ja ta on sotsiaalses mõttes Taani töökultuuri täielikult siselanud.

▲ Tänavavalis Liis töötajate tervisepäeval ujumistrenni, kus ta sai endale isikliku instruktori. Foto on tehtud Svanemølleni sadamas.

▲ Üheskoos taani-eesti paaridega tähistatakse Eesti Vabariigi 99. aastapäeva.

Taani naised meestelt poputamist ei oota

Inge Rumessen Rode sõnul on Taanis esindatud kõik peremudelid ja peres ollakse eelkõige võrdsed partnerid.

Töökultuur on Taanis tema sõnul tempokas ja lastega kodu olevate naiste mentaliteeti hästi ei mõisteta.

Mille poolest erineb taani mees eesti mehest? Kas taani mees teeb eesti mehele ära? Mul ei olnud mõtteski Taani elama minna, aga näe, taani mehega oli lihtsam kokku elama minna kui eesti mehega.

Kuidas on Taanis suhted meeste ja naiste vahel? Taanis on täiesti mõeldamatu, et naistepäeval paneks mees ülikonna selga ja kingiks lilli. Eesti naine tahab hellitamist ja pean tunnustama – ka mina tahan seda. Ütlen vahel, et too siis niisama lilli.

Valentinipäeva meie peres üldse ei tähistata, seda peetakse siin kapitalistide ja ameeriklaste pühaks, kes on otsustanud, et peab kinkima lilli ja nänni.

Taani naised on iseseisvad ja tugevad. Ukse avamist ja restoranides väljategemist nad ei oota ega eriti lubagi – sellega saavad naised suurepäraselt ise hakkama.

Mida taani mees oma naiselt ootab? Üldiselt võrdset partne-

rit. Emadepäevaks ja naistepäevaks lilli ei tooda ja isegi, kui ma oma mehele ütlen, et too mulle lilli, vastab ta, et tema on üles kasvanud teadmisega, et lilli ei tooda. Mehe ema oli feminist ja isa kommunist ja sellepärast ei olegi meie peres emadepäeva ja naistepäeva kombes tähistada. (Huuled tuksuvad naerust.) Mehe suhtumine on, et kui ma midagi tahan, siis pean ise asjad korda ajama.

Kuid võrdne partnerlus tähendab ka seda, et teeme vaheldumisi süüa ja käime vaheldumisi poes. Kui õhtul kodust ära lähen, siis ei pea ma mõtlema, kas pere ikka saab sõõnuks. See on nende probleem, kui mind kodus ei ole.

Samas põhiväärtused on hästi paigas: mees hoolitseb väga hästi laste eest ja pereelu on hästi oluline.

Tähtpäevi tähistame ikka ja kingitusi teeme ka, aga mitte valentinipäeval, emadepäeval ja naistepäeval.

Kuidas suhtutakse Taanis kõrgperedesse ja üksikvanematesse? Taanis on kõik peretüübid esindatud, ka vikerkaar pere, kus geipaar leiab endale naise, kus neile lapse sünnitab. Vikerkaar pere on uus peremudel. Laps ei ela ühegi vanemaga pi-

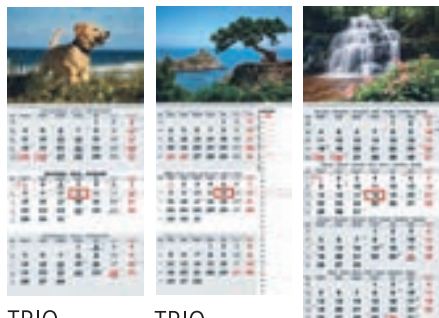
devalt koos, vaid on vaheldumisi ema ja isade juures.

Kuidas koolides ja lasteaedades sellesse suhtutakse? Väga tolerantsest. Loomulikult elan ma Kopenhaagenis ja suurlinnas ollaksegi tolerantsemad, aga see ei ole siin probleem. Ka minu tutvusringkonnas on paar, kus kaks naist elavad koos. Taanis saavad ka omasoolised abielulda.

Kas sinu suhtlusringkonnast leiab ka mõne koduperenaise, kes on mehe üleval pidada? On küll tuttavaid, kes on hetkel kodused, aga mitte sellepärast, et mees seda soovib, vaid neil pole lihtsalt tööd. See debatt on siin üleval küll, et töökultuur on läinud aina tempokamaks, mis tähendab seda, et lapsed jäävad pikemaks lasteaeda ja söime. On tekkinud vastureaktsioon, kus mõned emad ütlevad, et minu prioriteet ongi esimesed aastad lapsega kodus olla. Nad satuvad kohe telerisse ja lehed teevad neist lugusid. Neil on raske ülejäänud ühiskonna jaoks seda ära põhjendada, sest nende mõttemalli ei võeta omaks. Suhtumine on, et kas tõesti on see sinu vaba valik, et kas oledki nüüd kodus, aga mis sinu karjäärist ja elust saab jne.

SUUR VALIK 2018 AASTA KALENDREID BÜROOMAILMAS

SEINAKALENDRID

TRIO

- > 18 pilti
- > Eesti ja ingliskeelne
- > Riputusauk
- > Kuupäevamärkija
- > 3 kuud korraga ees

2,70 € /tk

TRIO International

- > 18 pilti
- > Eesti-, inglise-, läti-, leedu-, soome-, venekeelne
- > Riputusauk
- > Kuupäevamärkija
- > Riputusauk
- > Küljel määrmita
- > 3 kuud korraga ees

2,85 € /tk

TRIO Quattro

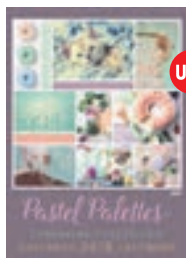
- > 18 pilti
- > Eesti-, inglise-, läti-, leedu-, soome-, venekeelne
- > Riputusauk
- > Kuupäevamärkija
- > Riputusauk
- > Küljel määrmita
- > 4 kuud korraga ees

3.- € /tk

Pastel Palette

4,95 € /tk

2911432000

Eestimaa rannikud

4,95 € /tk

2911434000

RAAMATKALENDRID

MINISTER päev puidust kaantega

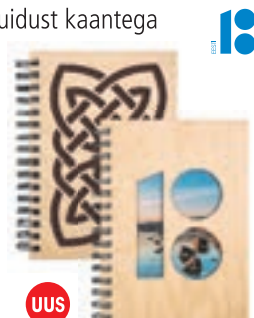
- > Mõõdud: 170 x 225 mm
- > Puidust disainkaaned
- > Spiraalkõites sisuplokk

13,90 € /tk

2912111597 - päev EV100
2912111596 - päev viikingid

13,15 € /tk

2912141597 - nädal H EV100
2912141596 - nädal H viikingid

A5 MINISTER, päev

EKSKLUSIIVNE VIEKEELNE KALENDER

- > Kõigi kolme Balti riigi riiklikud pühad ja nimepäevad
- > Kõvakõide, kaaned lederiist
- > Perforeeritud lehenurgad ja järjepael
- > Baltikumi ja Euroopa kaart
- > Kahe aasta tabelkalender ja kalendriplaan

MÜÜGIL ANULI
BÜROOMAILMAS

3,99 € /tk

4010021 must
4010022 sinine
4010023 bordoo
4010024 roheline

A5 MINISTER, päev

- > Kaaned pehmendusega kunstnahast
- > Kõvakõide

7,20 € /tk

400137 - must
2912086002 - sinine

TIME-MASTERID

Kõikidel TIME-MASTERID on:

- > Magnet kinnitus
- > Plastregister
- > Joonlaud- järjehoidja
- > Visiitkaarditaskud
- > Telefoni-märklehed
- > Pliatsihoidja

A5 MAXI Nahk

- > Mõõt 185 x 235 mm
- > 6 rõngaga
- > Kaaned nahast
- > Kalkulaator
- > Värvid: must, pruun

48.- € /tk

400601 - must
400603 - pruun

LAUAKOLMNURK

- > Mõõdud: 210 x 140 mm
- > Eesti-inglisekeelne
- > Spiraalkõide
- > Staatiline kuupäeva märkija

EV100

3,40 € /tk

2913052000

LAUAKALENDRID

LAUAKALENDER SPIRAL

- > Mõõdud: 295 x 105 mm
- > Eesti-inglisekeelne
- > Spiraalkõide
- > Kaaned mustast plastikut

3,55 € /tk

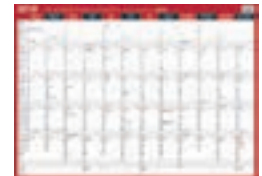
400353

PLANEERIMISKALENDER

- > Mõõdud: 70 x 50 mm
- > Eesti-, ingliskeelne

2,90 € /tk

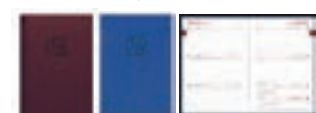
2913110000

KALENDERMÄRKMIKUD

A6 KALENDERMÄRKMIK nädal H

- > Kõvakõide
- > Kaaned pehmendusega kunstnahast

4,40 € /tk

400501 - must
400502 - sinine
400505 - bordoo
400508 - punane

TASKUKALENDRID

MINIMÄRKMIK SpirEx nädal H

- > Kaaned kunstnahast
- > Spiraalkõites sisuplokk

85 x 145 mm

3,90 € /tk

2913595001 - must
2913595004 - bordoo

A8 MINIMÄRKMIK nädal H

- > Kaaned kunstnahast, õmmeldud servadega
- > Kõvakõide

72 x 110 mm

3,90 € /tk

400586 - must
400589 - bordoo

Äri- ja reklaamkingitused

Jõulueri

Peegel akupank LED-valgustusega

Kokkukäiv peegel sisesehitatud
3000mAh USBa-akupangaga
EG019703300

- 2 peeglit (tavaline ja kolmekordse suurendusega)
- Võimalik kasutada pimedas tänu sisesehitatud LED-valgustusele
- Laetav micro USB kaudu

* Ühe värviga trükk 1 koht,
hind arvatud kogusele 25tk

Hind koos
trükkiga*
21,15

Akupank SRONE 021607 E

- Maht: 2200mAh,
- Micro USB kaabel
- Metallist korpus

* Ühe värviga trükk 1 koht,
hind arvatud kogusele 50tk

Hind koos
trükkiga*
11,55

Kirjutusvahendite kinkekomplekt

- Kaks metallist pastapliatsit
- Sinine südamik

* 1 graveering mõlemal tootel ja reljeftrükk karbil,
hind arvatud kogusele 100tk

Hind koos
graveerimisega*
16,95

Paber- ja puuvillased kotid

Suur valik erimõõdus ja erinevates värvitoonides!

* Ühe värviga trükk 1 koht,
hind arvatud kogusele 50tk

Hind koos
trükkiga*
0,48

Akupank-pastapliats

- Aku maht 700mAh
- Metallist korpus
- Kinkekarp

* 1 graveering,
hind arvatud kogusele 25tk

Hind koos
graveerimisega*
14,25

Termos DEER 08063

- 310ml
- Huvitava muster
- Silikoonist

* 1 graveering,
hind arvatud kogusele 100tk

Hind koos
graveerimisega*
9,99

www.promomaailm.ee

INFO JA TELLIMINE

TELEFON: 600 5100 E-POST: info@promomaailm.ee

BÜROOMAILMA KAUPLUSED

TALLINN:
Peterburi tee 92e
tel. 600 5133
E-R 8.30 - 18.00

TALLINN:
Pärnu mnt, 139C/1
tel. 641 2121
E-R 8.30 - 18.00

TALLINN:
Kadaka tee 56B
tel. 656 3690
E-R 8.30 - 18.00

TARTU:
Rebase 12A
tel. 734 3474
E-R 8.30 - 18.00

PÄRNU:
Lai 10
tel. 446 4406
E-R 8.30 - 18.00

NARVA:
Pushkini 22
tel. 359 2092
E-R 9.00 - 18.00

JÕHVI:
Keskvaljak 4
tel. 337 0297
E-R 9.00 - 18.00

VALGA:
Aia 18
tel. 763 5473
E-R 8.30 - 17.30

SUURKLIENDIDE OSAKOND
Peterburi tee 92E
tel. 600 5100
E-R 8.00 - 17.00

www.byroomaailm.ee
telli internetipoest

info@byroomaailm.ee
telli e-postiga

600 5100
telli telefoni teel

KAUP TASUTA
KOHALE
*alates 50.- eurost

www.byroomaailm.ee

Kõik hinnad sisaldavad käibemaksu.
Pakkumised kehtivad kõikides Büroomaailma kauplustes
Pildidel on illustriativne tähendus.

▲ Ettevõttes töötajate isikuandmeid haldav inimene peab jälgima, et need oleks õigeaegselt uuendatud ja vastaks nõuetele, muidu võid teda oodata kopsakas trahv. FOTO: JULIA-MARIA LINNA

Mida toob kaasa andmekaitserereform?

Uus andmekaitse üldmäärus on viimasel ajal põhjustanud omajagu kõneainet ning pool aastat enne üldmääruse kohaldamist pole palju neid, kes andmekaitserereformist mitte midagi kuulnud ei oleks.

KÄRT SALUMAA
justiitsministeeriumi avaliku õiguse talituse
nõunik, TTÜ doktorant

Üldistatuna on andmekaitserereform viimase paarikümne aasta suurimaid muudatusi isikuandmete kaitse valdkonnas, mistõttu tasub sellesse suhtuda väga suure tähelepanelikkuse ja täie tõsidusega. Kuidas see täpsemalt sekretäride, juhiabide ja assistentide edaspidist tööd ja andmete töötlemist mõjutab ning kuidas selleks ette valmistada – sellest kõigest järgnevalt ülevaatlilikult juttu tulebki.

Üldmääruse tekst avaldati Euroopa Liidu Teatajas 2016. aasta kevadel ning kõige hoolsamad ettevõtted ja isikuandmete töötlejad on varmalt juba sellest ajast saadik hoolsalt ettevalmistusi teinud.

Üldmäärust hakatakse kogu Euroopa Liidus kohaldama 2018. aasta 25. maist, mis tähendab seda, et ka praegu pole aeg veel liiga hilja, et ettevalmistustega alustada. Küll aga tuleb konstateerida tööka, et ettevalmistuste tegemise ja kooskõlastamistega võib minna juba kiireks ning seetõttu tasub isikuandmete töötlejal kaaluda varianti teenus hoopis sisse osta.

Enne andmete töötlemist tuleb täita mitu tingimust

Kõige olulisem on andmetöötleja jaoks nii avalikus kui ka erasektoris esmalt kaar-

„**Isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest vastutab isikuandmete töötleja ise, mitte näiteks andmesubjekt ehk füüsilise isik, kelle isikuandmeid töödeldakse.**

distada valdkonnad ja protsessid, kus isikuandmeid töödeldakse, et tagada andmetöötlejale hea ülevaade, kus ja milliseid isikuandmeid töödeldakse, kui kaua neid töödeldakse ja säilitatakse ning millisel hetkel need isikuandmed kustutatakse või arhiveeritakse.

Sellise ülevaate olemasolu näeb andmetöötleja jaoks ette ka üldmääruse artikkel 30. Alles pärast seda saab andmetöötlusprotsesse hakata uue üldmääruse valguses analüüsima ning hinnata, kas teatud isikuandmete töötlemise toiminguid on uue reformi valguses vaja ümber kujundada või on nad ka olemasoleval kujul juba uue regulatsiooniga vastavuses.

Tuleb hinnata ka seda, kas isikuandmete töötlemiseks eksisteerib õiguslik alus (näiteks andmesubjekti nõusolek, seaduslik alus) ning kas isikuandmete töötlemine vastab üldmääruses toodud isikuandmete töötlemise põhimõtetele, nagu minimaalsus, läbipaistvus ja konfidentsiaalsus.

Oluline on seejuures tähele panna, et isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest vastutab isikuandmete töötleja ise, mitte näiteks andmesubjekt ehk füüsilise isik, kelle isikuandmeid töödeldakse.

Samuti on väga oluline pöörata tähelepanu sellele, et andmesubjektil oleks võimalik tema kohta käivate isikuandmete töötlemise osas realiseerida üldmäärusest tulenevaid andmesubjekti õigusi (nt õigus andmete parandamisele, õigus and-

mete kustutamisele, andmete ülekandmise õigus jms).

Seetõttu peab ettevõttes, asutuses või organisatsioonis määrama kindlaks tööahelad ning vastutavad isikud, kes hakkavad isikuandmeid korrigeerima. Samuti tuleb igal isikuandmete töötlejal hinnata, kas asutuses on vajadus andmekaitse spetsialisti järele, kes hakkab isikuandmete töötlejat abistama.

Andmekaitse inspeksioon jagab näpunäiteid

Ilmselgelt pole uus isikuandmete kaitse üldmäärus selline dokument, mida valdkonnaga varasemat kokkupuudet mitteomaval isikul oleks lihtne lugeda. Üldmäärusest arusaamise hõlbustamiseks ning tihti väga abstraktsena esitatud üldmääruse tekstist paremini arusaamiseks on andmekaitse inspeksiooni kodulehel www.aki.ee toodud mitmeid praktilisi näpunäiteid ning samuti tehtud viiteid artiklile 29 töögrupi juhenditele, mis pakuvad üldmääruse praktikas rakendamiseks häid suuniseid.

Kokkuvõtlikult võib öelda, et neil, kes kuulsid isikuandmete kaitsest esimest korda alles andmekaitserereformiga seoses, võivad tõepoolest praegu käsil olla kibekiired ajad.

Samas neil, kes on juba andmekaitse direktiivi 95/46/EÜ raames oma isikuandmete töötlemise protsessid isikuandme-

TASUB TEADA
Rikkumise eest krõbe trahv

Töödeldavad isikuandmed peavad uue isikuandmete kaitse üldmääruse järgi olema õiged ja vajaduse korral ajakohastatud, ebaõigete isikuandmete avastamisel tuleb need viivitamata kas kustutada või parandada. Andmekaitsealast järelevalvet teostab andmekaitse inspeksioon.

Trahv juhul, kui isikuandmete töötleja suhtes algatatud järelevalvemenetluse käigus tuvastatakse isikuandmete rikkumine, on isikuandmete töötlejale kuni 20 000 000 eurot või kuni ettevõttele 4% ülemaailmsest käibest.

Trahvide ja muude sanktsioonide vältimiseks on oluline viia isikuandmete töötlemine andmekaitse üldmäärusega kooskõlla. Mida rohkem selle tagamiseks tehakse, seda väiksem on tõenäosus, et suured trahvid isikuandmete töötleja rahakotti negatiivselt mõjutaksid. Selleks on vaja tööga alustada juba praegu.

te kaitse nõuetega vastavusse viinud, ei ole käesoleva artikli autori hinnangul vaja ilmselt nii palju muretseda, kuid samas tuleb neil siiski veenduda selles, et isikuandmete töötlemine vastaks olemasolevale ja ka tulevikus kehtima hakkavale standardile.

PAKUB TEIE ASUTUSELE SUUREPÄRASEID VÕIMALUSI

SEMINARIDE, KONVERENTSIDE JA KOOLITUSTE

LÄBIVIIMISEKS OMA KOLMES KESKUSES TEHVANDIL, KÄÄRIKUL JA TARTUMAA TERVISESPORDIKESKUSES.

TULGE JA SAAGE UNUSTAMATU SEMINARIELAMUS MEIE SPORDIKESKUSTES!

MEIE POOLT KÕIK VAJALIK:

MAJUTUS, TOITLUSTUS, KONVERENTSIRUUMID JA PEOSAALID KOOS VAJALIKU TEHNIKAGA, SAUNAD JA SPORDIRAJATISED KOOS TEGEVUSJUHENDAJAGA (DISC-GOLF, VIBULASKMINE, JNE).

✉ ADMINISTRATOR@TEHVANDI.EE
TEL. (+372) 766 9500 ➡ WWW.TEHVANDI.EE

✉ KAARIKU@TEHVANDI.EE
TEL. (+372) 766 5600 ➡ WWW.KAARIKU.EE

✉ TARTUMAA@TEHVANDI.EE
TEL. (+372) 745 6333 ➡ WWW.TERVISESPORT.EE

Tea järgmise aasta puhkepäevi

2018. aastal langeb seitse riigipüha argipäevale ja viis nädalavahetusele. Eesti Vabariigi aastapäevale, võidupühale, jõululaupäevale ja uusaastale eelnev tööpäev on kolme tunni võrra lühem.

PANE TÄHELE

2018. aasta riigipühad ja tähtpäevad

Riigipühad

1. jaanuar, esmaspäev
uusaasta

24. veebruar, laupäev
iseseisvuspäev, Eesti Vabariigi
aastapäev

30. märts, reede
Suur reede

1. aprill, pühapäev
ülestõusmispühade 1. püha

1. mai, teisipäev
kevadpüha

20. mai, pühapäev
nelipühade 1. püha

23. juuni, laupäev
võidupüha

24. juuni, pühapäev
jaanipäev

20. august, esmaspäev
taasiseseisvumispäev

24. detsember, esmaspäev
jõululaupäev

25. detsember, teisipäev
esimene jõulupüha

26. detsember, kolmapäev
teine jõulupüha

Riiklikud tähtpäevad

6. jaanuar, kolmekuningapäev
2. veebruar, Tartu Rahulepingu
aastapäev

14. märts, emakeelepäev

14. mai, emadepäev

4. juuni, Eesti lipu päev

14. juuni, leinapäev

23. august, kommunismi ja nat-
sismi ohvrite mälestuspäev

9. september, vanavanema-
te päev

22. september, vastupanuvõit-
luse päev

20. oktoober, hõimupäev

2. november, hingedepäev

11. november, isadepäev

16. november, taassünnipäev

TASUB TEADA

Millal heisata vaid lipp?

Eesti lipupäevad 2018. aastal

Lipupäevadel heiskavad Ees-
ti lipu riigi- ja kohaliku omava-
litsuse asutused ning avalik-õi-
guslikud juriidilised isikud. Kol-
mel lipupäeval, iseseisvuspäe-
val, võidupühale ja taasiseseisvu-
mispäeval, heisatakse lipud kõi-
kidele elu-, äri- ja büroohoone-
tele. Samas on igaühel õigus
heisata Eesti lipp ka teistel lipu-
päevadel, kaasa arvatud isiklikel
tähtpäevadel.

3. jaanuar, Vabadussõjas või-
delnute mälestuspäev

2. veebruar, Tartu rahulepingu
aastapäev

24. veebruar, Eesti iseseisvus-
päev

14. märts, emakeelepäev

23. aprill, veteranipäev

9. mai, Euroopa päev

13. mai, emadepäev

4. juuni, Eesti lipu päev

14. juuni, leinapäev (heisatakse
leinalipuna)

23. juuni, võidupüha

24. juuni, jaanipäev

20. august, taasiseseisvumis-
päev

1. september, teadmispäev

20. oktoober, hõimupäev

11. november, isadepäev

ALLIKAS: RAAMATUPIDAMISUJUDISED.EE

► Eesti Vabariigi aastapäev on üks neist pühadest, mis järgmisel
aastal langeb nädalavahetusele. Sellele eelneval reedel on aga
tööpäev kolme tunni võrra lühem. FOTO: MEELI KÜTTIM

PIIP JA TUUT JÕULUETENDUSES

POHLAMOOS ja SEAPRAAD

Jarek Kasari köögilauludega • Laval Siim Aimla ansambel

19–22. dets kell 19.00 • 23. dets kell 12.00

KUMU auditooriumis

Rühmatellimused:

katrin@piipjatuut.ee või tel 550 0552

Muusika ainult vinüülidelt!

DJ / õhtujuht
firma- ja eraüritustele

www.realvinylevents.ee
+37258553665 / elvis.hrpa@realvinylevents.ee

SCHLÖSSLE HOTEL

TALLINN · ESTONIA

☞ Konverentsiruumid vanalinna südames

☞ Unikaalses koosolekuruumis on võimalik korraldada erinevaid üritusi, konverentse ja bankette

☞ Kohvipausid Stenhus restorani poolt

☞ Unustumatu gastronoomiakogemus

☞ Vaata lisa www.schloesslehotel.com

Pühavaimu 13/15, 10123 Tallinn, Estonia
tel +372 699 7700, faks +372 699 7777
e-post sch@schlossle-hotels.com

THE LEADING HOTELS
OF THE WORLD

Vanamõisa Jõulumaa

**13.-16. JA 18.-20.12 PROGRAMMID LASTEAI- JA KOOLILASTELE NING
ETTEVÖTETELE ETTETELLIMISEL**

JÕULUTURG

JÕULUTALL

JÕULUETENDUSED

**JÕULURONG
MUINASJUTUJAAM**

**PROGRAMM JA
TEGEVUSED JÕULULAVAL**

**MEISTERDAMISE
KODA**

SEPIKODA

**JÕULUVANA
JÕULUKODA**

WWW.VABAÕHUKESKUS.EE

◀ Sõna "erivajadus" hakkab tähistama üha laiemal ulatusel probleeme ning terviseiga seonduvaid eripärasid, millega tööandjad peavad arvestama.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Vabanda, aga ma täna tööle ei tule!

08.30

Kuidas reageeriks su ülemus, kui saadaksid tööpäeva hommikul sellise SMSi ja tooksid põhjuseks paha tuju? Igatahes hakkab meeleoluhäirest saama üha kaalukam argument, miks töölt koju jääda.

MERIT PÄRNPUU
merit.parnpuu@aripaev.ee

Erivajadus ei tähenda tööandja jaoks tulevikus tingimata seda, kas töökohta on võimalik ratastooliga ligi pääseda või kas inimesel on mingi nähtav puue, vaid hoopis psüühika-, meeleolu-, ärevus- ja keskendumishäireid, mida seostatakse liiga intensiivse ning info- ja arvutikeskse eluga. Paha tuju võib olla täiesti piisav argument, miks noor ei taha tööle tulla, rääkis Proeksperdi kirglik tööõnne uurija Tiina Saar-Veelmaa.

"Selline suhtumine võib näida küüniline, aga samas, kui korra järele mõelda, siis tööpoolest – päevad ei ole vennad! – elu ei kanna meid iga päev laineharjal ja paratamatult tuleb ette hetki, kus ei jaksagi," sedastas Veelmaa, märkides, et tegelikult oleks ju tore küll, kui mõnel päeval saab saata sõnumi, et ma täna ei tule ning jääda teki alla ja magadagi ennast välja, võib-olla veidike lugeda või maalida.

Kogenud karjäärinõustaja praktika aga näitab, et isegi, kui organisatsioonis on ette nähtud tervisepäevad, ollakse nende suhtes pigem skeptilised. Esiteks seetõttu, et nõrkused on kombeks maha suruda, palju kindlam on end kokku võtta ja tugev olla. Teiseks seetõttu, et töötajate asendamine ei ole lihtne ja paljude firmade töötajad on efektiivsuse ootuses ülekoormatud. Nii tähendaks tervisepäeva võtmine topelt-tööd kolleegile.

Tööturg nõuab lillilapse ajastust

Tänapäeva tunnustatud teadlane ja kirjanik Brene Brown on uurinud haavatavust ja häbi ning tõestanud teaduslikult ära, et inimesed pole teemantkindlad ja suurt pinget taluvad, nagu oodatakse töökuulutustes. Kõigil on oma hirmud, nad on haprad ja kergesti purunevad, rääkis Veelmaa ja nentis, et kui töökeskkonnas seda ei aktsepteerita, siis ollakse täiesti valel teel.

Tema sõnul peaks tervisepäevadesse suhtuma positiivselt ja eksimistest rääkimine olema elementaarne. Ükski töötaja ei to-

”**Küsimus pole selles, et kohusetundlikkus, lojaalsus ja töökus oleksid halvad omadused, kuid ainult nendest ka enam ei piisa. Liigselt töö tegemisel ja enda allasurumisel on ilmselgelt ka mingid muud tagajärjed, mis ei ole nii rõõmustavad.**

Proeksperdi tööõnne uurija Tiina Saar-Veelmaa

hiks tunda hirmu, et ta on vähem väärtuslik, kui ta oma nõrkusi töökohal välja näitab. Kuna Y- ja Z-generatsiooni pingetaluvis ei ole nii tugev ja nad julgevad oma haavatavust rohkem välja näidata kui vanema generatsiooni esindajad, kes end ribadeks töötavad, toobki see kaasa suhtumise muutumise, lisas Veelmaa.

Veelmaa rääkis, et kui ta laseb X-generatsiooni inimestel ennast iseloomustada, keelab ta neid juba ette, et unustagu ära sõnad "töökas" ja "kohusetundlik". "Küsimus pole selles, et kohusetundlikkus, lojaalsus ja töökus oleksid halvad omadused, kuid ainult nendest ka enam ei piisa. Liigselt töö tegemisel ja enda allasurumisel on ilmselgelt ka mingid muud tagajärjed, mis ei ole nii rõõmustavad."

Muutuv töömaailm nõuab teisi tööoskusi ja kaks pädevust, milleta enam hakkama ei saa, on IT-oskused ja ettevõtlikkus. "Idealis peaksid kõik oskama programmeerida ja teiseks ei tohiks me üheski valdkonnas toota juurde lihtsalt töötajaid, vaid proaktiivseid ja oma valdkonnas kaasa mõtlejaid inimesi."

Kohusetundest on tänapäeval hoopis olulisem Veelmaa sõnul kohanemisvõime, sest olud muutuvad nii kiiresti. "Peab olema paindlik ja vaatama järjepanu ringi uudishimuliku 5aastase lapse pilguga, et ohoo, mis see veel on." Samamoodi on olulised loovus ja spontaansus, mis on 21. sajandil ülihinnatud oskused. Kasuks tuleb ka see, kui teada, mida tähendab termin "enese-sõbralikkus".

Ka "biohäking" on viimasel ajal kõnepruuki tulnud termin, mis tähendab, et me ei tohi suhtuda oma kehasse nagu musta kasti, vaid oluline on teadvustada, et igal asjal on oma mõju. Näiteks tähendab see teadlik olemist sellest, mis juhtub minuga raketisandil, kui ma vihastun.

Ametijuhendipõhine töö taandub

Kui vaadata töökuulutusi, siis algavad need enamasti nii: ettevõtte see ja see otsib, see

järele on ära märgitud ametikoht, siis on NÕUDMISED, kasuks tuleb, ja lõpus on väike loend sellest, mida ettevõtte pakub. "Ainuüksi pilk nendele töökuulutustele ütleb, et me ei ole Eestis veel seal, kus olla võiks," leiab Veelmann.

Inimesed ootavad võimalikult personaalseid töösuhteid ja ka teadus kinnitab järjepidevalt üht: me soovime töösuhetes mahtuda ära võimalikult isendana ning töösuhete läbirääkimine ja koostöö ehitamine peaks olema võrdne suhe.

Ametijuhendipõhine töö taandub Veelmaa sõnul soovist teha piirideta karjääri. Kuna täistööajaga töötamine võib olla piirav, sest enamasti 100% sellest tööst ei ole väga naudingut pakkuv, eelistavad inimesed olla vabad. "USA-s on 35% inimestest vabakutselised, mis tähendab, et nad otsustavad ise kus ja millal nad töötavad."

Kui Eestis öelda sõna "vabakutseline", siis esimesena assotsieerub sellega vabakutseline näitleja, kellel vahel on tööd ja vahel mitte, mis tähendab hoobilt vaene ja murelik olemist, pilkas Veelmaa, saamata aru, miks see tegelikult nii on, sest vaba olla ja oma kutsumusega tegeleda kõlab ju hästi.

Inimesed peavad tänapäeval käima järjest vähem klassikalises mõttes tööl, et end ära elatada, sest tekkinud on nii palju alternatiive: töötatakse erinevate online-platvormide peal ja lisandunud on teistsugused töövormid, mis võimaldavad palju vabamalt elada, lisas ta.

Veelmaa jätkab, et piirideta karjäär võib tähendada tänapäeva mõistes ka seda, et väga suur osa inimesi pelgab minna tööle suur korporatsiooni põhjusel, et kui ta sinna läheb, siis temast saab mutrikene suures masinavärgis. Nii assotsieerub väike ettevõtte hõlme ja paindliku organisatsioonikultuuriga ja suur ettevõtte raskepärased, struktureeritud ja keerulised töövormid.

Näiteks on täheldatud, et Z-generatsioon ei usalda bossi ja noored eeldavad, et kui nad kuskile tööle lähevad ja märkavad, et midagi on viltu või midagi võiks te-

Kuidas tarkvarafirmas kolleegi tunnustatakse

Neli aastat tagasi loodi Proeksperdis tunnustamise süsteem "Give Kudos to your Friend", teisisõnu: märka ja premeeri kolleegi.

Kui töökaaslane märkab midagi, mis tundub tunnustusväärne, saab ta selle kohta teha intranetis teavituse ja valida meeleheha kinopiletite, spaa külastuse, šokolaadikarbi, käsitööõlle või veini vahel, millega kolleegi tunnustada. Mõni hetk hiljem on käsitsi kirjutatud tänukaart ja meeleheha töökaaslase laual ning kiituste sein jääb intranetti kõigile nähtavaks.

TULEKUL Psühholoogiakonverents "Teadus inimesest"

Toimub 8. detsembril Maardu mõisas
Esinevad teadlased, psühholoogid ja praktikud.
Osalejaid on registreerunud juba üle 100.
Info ja registreerimine pood.aripaev.ee

ha paremini, siis nende järgmine küsimus on, et kus see boss istub, et mul on paar mõtet talle. Ja kui ta on oma mõtted avaldanud, soovib ta loomulikult, et need mõtted ka ellu viidaks.

Artikkel on valminud karjäärinõustaja ja psühholoog Tiina Saar-Veelmaa ettekande põhjal kevadel toimunud psühholoogiakonverentsilt "Motivatsioon ja äri".

9.12.
2017

Pärnu Kontserdimajas
peaesineja **Smilers**
õhtujuht **Henrik Normann**
tervitusjook
buffet õhtusöök
baar avatud
üllatusesinejad
DJ Rivo Tettermann
fotograaf **Ivo Kraus**

*Ettevõtete
Tõulugala
2017*

Pilet eelmüügist 96€

Estonia Resort & SPA 4* hotelli
sooduskoodi majutusele küsi
info@popaction.ee
ja broneeri kohad peolauas

Pärnu
kontserdimaja

Resort Hotel & Spa
ESTONIA

Kui hästi sobid sekretäriks?

Kutsesobivuse test ütleb, et kolm ideaalse sekretäri omadust on ettevõtlikkus, konventsionaalsus ja intellektuaalsus. Kui järgmist testi täites kriipsutad alla tähed E, K ja I, või vähemalt kaks neist, võid olla kindel, et valisid endale õige ameti.

Vali John L. Hollandi karjääristiilide kirjeldustest kolm tähte, mis sind enim iseloomustavad ning proovi need omakorda panna pingeritta. Näiteks EKI või SAE või ISP.

Pasjalik, konkreetne, tasakaalukas, materiaalne, alalhoidlik, tagasihoidlik, otsekohene, püsiv. Meeldib töötada konkreetsete asjade, masinate, tööriistade, materjalide ja loomadega. Eelistab tegevusi, mis nõuavad kehaliste võimete rakendamist, füüsilist vastupidavust ning tehnilisi teadmisi. Soovib, et töö tulemused oleksid silmaga nähtavad ja käega katsutavad. Tunneb ennast paremini tööksekkonnas, kus lähenetakse asjadele lihtsalt ja otsekoheselt. Ei meeldi tegevused, mis nõuavad vaba eneseväljendust, subjektiivsust, abstraktset mõtlemist ja aktiivset suhtlemist. Sotsiaalseid suhteid peab vähetähtsaks ning on neis tavaliselt passiivne pool. Eelistab osavõtja või realliikme rolli liidri rollile.

IAnalüütiline, ratsionaalne, teadmishimuline, kriitiline, hea üldistus- ja kujutlusvõimega, sõltumatu ja originaalse mõtlemisega. Loomult introvertne, kinnine ja väheseltisv. Meeldib teoreetilist laadi ülesannete lahendamine – füüsikaliste, bioloogiliste, sotsiaalsete või kultuuriliste nähtuste uurimine, teadustöö või projekteerimine, probleemide püstitamine ja neile vastuste otsimine, andmete kogumine ja töötlemine, tulemuste tõlgendamine ja rakendamine. Pärneb end maksma teadmiste ja vaimsete võimete kaudu. Eelistab tööksekkonda, kus hinnatakse eruditsiooni, teadusliku mõtlemist, loovust, sõltumatust ning kus saab rahuldada vaimset uudishimu ja arendada oma tööstiili. Ei meeldi tegevused, kus oodatakse juhtimisoskusi ja aktiivset suhtlemist. Samuti ei meeldi üksluine füüsiline töö.

AIntuiitiivne, hea kujutlusvõimega, loominguline, sõltumatu, paindlik, ebakonventsionaalne, heakskiitu ja tunnustust ootav, introvertne. Maailmapilt on keerukas, mõtlemisviis originaalne ning tal on mitmekülgsed huvid ja rikas fantaasia. Ei talu jäiku ettekirjutusi ega rutiinset tegevust. On sisemiselt väga tundlik, välises käitumises võib aga ilmutada impulsiivsust ja spontaansust. Meeldib töötada sõnade, muusika jt kunstiliste vahenditega. Eelistab loova iseloomuga tegevusi – kujutavad kunstid, muusika, kirjandus,

MIS ON MIS Sind iseloomustavad tüübid

Vaata oma esikolmiku pingerida. Just sellisel määral võiks sinu eneseteostus neid kirjeldusi sisaldada.

S – SOTSIAALNE. Sulle on olulised suhted, maailma parandamine ja tunne, et sinu töö muudab kellegi elu paremaks. Tüüpilised elukutsed: kasvataja, õpetaja, perearst, personalijuht, psühholoog, politseinik, klienditeenindaja jne.

A – ARTISTLIK. Sulle on oluline looming ja raamist välja mõtlemine, aga võib olla ka ilu ja esteetika. Tüüpilised elukutsed: graafik, maalija, kujunduskunstnik, näitleja, kirjanik, arhitekt, reklaamikuundaja, florist, emakeeleõpetaja, karikaturist, fotograaf jne.

P – PRAKTILINE. Soovid näha asjade tulemust, tahad, et midagi päriselt valmis saab, hindad liikuvat ja tegusat tööd, mitte paigalustumist. Tüüpilised elukutsed: kokk, õmbleja, insener, helitehnik, talunik, sportlane, elektrik, ehitaja, autojuht, aednik, metsavaht jne.

E – ETTEVÕTLIKKUS. Vajad suuremat vastutust ning soovid näha suurt pilti, oled ehk kehvem alluvana kui eestvedajana, tahad asju ellu viia, sul on kõrge eluenergia. Tüüpilised elukutsed: direktor, projektijuht, müügijuht, telereporter, näitejuht, diplomaat, poliitik, ajakirjanik, tegevjuht, suhtekorraldaja, advokaat, maakler, sekretär jne.

K – KONVENTSIONAALNE. Sulle on olulised detailid, kord ja süsteemsus. Tüüpilised elukutsed: programmeerija, raamatupidaja, finantsist, inspektor, postiametnik, sekretär, bibliograaf, arhivaar, teller, laenukonsultant, maksuametnik, valvur, kontrolör jne.

I – INTELEKTUAALNE TÜÜP. Tahad minna teadmistes süvitsi, sind huvitab, miks asjad on sellised, nagu nad on. Soovid avastada midagi uut ja asju uuendada ning kaldud seetõttu teaduse valdkonda. Tüüpilised elukutsed: geneetik, bioloog, geograaf, teadustöötaja, astronoom, arheoloog, füüsik, kirurg, matemaatik, assistent, sotsioloog, insener, programmeerija jne.

teater, kino, fotograafia vms. Tunneb end hästi loomingulises tööksekkonnas, kus toetatakse omanäolist, fantaasiaküllast ja tundlikku eneseväljendust. Ei meeldi maskuliinsed tegevused, nt sport, autoremonditööd jms. Väldib rutiinset tööd ja arvukaid suhteid.

Sinimsõbralik, abivalmis, kannatlik, taktitundeline, mõistev, lahke, sooja südamega, suuremeelne, koostöövalmis, vastutustundlik, ekstreemne, domineeriv. Probleeme lahendades toetub rohkem emotsioonidele kui loogikale. On ise teadlik vajadusest sõdamlike suhete järele, kuid sageli ei teadvusta endale, et vajab imetlust, võimu ja endast sõltuvaid. Meeldivad tegevused, mis on seotud inimsuhetega. Eneseteostuse leiab kaasinimeste õpetamises, kasvata-mises, ravimises, abistamises või nõustamises. Oskab ja tahab suhelda, peab lugu seltskonnast, ei armasta üksi tegutseda. Oma suhtlemiskogemusi ja -oskusi kasutab sageli teiste käitumise muutmiseks. On kohanemisvõimeline, heade juhiomadustega. Kõne on voolav ja veenev, võib olla hea ilukõneleja. Esineb meeleldi avalikkuse ees, meeldib kirjutada. Tal võib olla loomingulisi harrastusi. Ei meeldi tegevused, mis nõuavad kehalisi võimeid ja vilumisi või tegelemist masinatega.

Eenesekindel, suhtlemisjulge, ennast maksmapanev, edasipüüdlik, ekstravertne, veenev ja kõrge tunnustusvajadusega. Oskab sõna seada, meeldib esineda ja olla tähelepanu keskpunktis. Hindab meeskonnatööd ja oskab hästi teisi motiveerida. Suhtlemis- oskused on head, kuid puudu võib jääda oskusest luua emot-

sionaalseid suhteid lähedastega. Stressist püüab vabaneda üliaktiivsusega. Meeldib töötada koos teistega, tegeldes müümise, juhtimise, organiseerimise, veenmisega. Eelistab jõulisi, juhtivaid rolle, kus saab rahuldada oma vajadusi olla dominantne ja tunnustatud. Probleemide lahendamisel, juhtimisel, korraldamisel ilmutab praktilist taipu ja veenmisoskust. Meeldib aktiivne, liikuva iseloomuga tegevus. Tunneb ennast hästi tööksekkonnas, kus julgustatakse võistluslikkust, energilisust, riskijulgust, juhtumise- ja kõne- oskust. Ei meeldi suurt kesken-dumisvõimet ja püsivust nõudvad tegevused. Häirivalt mõjuvad kitsendused, igavaks hinda-b käelisi ja mittesotsiaalseid akadeemilisi tegevusi.

Konservatiivne, korralik, täpne, puhas, metoodiline, korda ja süsteemi armastav, soovib jätta head muljet. Läheneb probleemidele tavapäraselt ja praktiliselt, järgib väljakujunenud norme ja ettekirjutusi, uuenduste suhtes ettevaatlik. Meeldib töötada andmetega, kirjutada aruandeid ja ärikirju, hoida ja kor-rastada dokumente. Eesmärgid ja taotlused on seotud ühiskonna tavade-ga. Eelistab selgelt reeglustatud elukutseid ja passiivse iseloomuga tegevusi, kus on selge, mida ja kuidas teha. Meeldib täita ülesandeid, mis nõuavad konkreetset sõnalise ja matemaatilise info töötlemist. Tunneb ennast paremini tööksekkonnas, kus peetakse oluliseks distsipliinitunnet, visadust, organiseerimis- ja kantsleitööoskusi. Ei meeldi spontaansust, originaalsust, loovust, juhtimise- ja sõnaosa-vust nõudvaid tegevused. Väldib tegelemist tunnetega.

RAAMATUPIDAMISE ALGKURSUSED TALLINNAS, TARTUS JA PÄRNAS!

Täiskasvanute Koolituskeskusel on hea meel teada anda, et veel on võimalik registreerida end raamatupidamise algkursustele nii Tallinnas, Tartus kui ka Pärnus õhtustel ja päevastel aegadel.

- 27.11.17–29.01.18 raamatupidamise algkursus Tallinnas, õhtune õpe (hind 225 eurot)
- 28.11.17–19.12.17 raamatupidamise algkursus Tallinnas, päevane õpe (hind 225 eurot)
- 28.11.17–30.01.18 raamatupidamise algkursus Tallinnas (õppekeel on vene keel) (hind 245 eurot)
- 27.11.17–29.01.18 raamatupidamise algkursus Tartus, õhtune õpe (hind 225 eurot)
- 01.02.18–27.02.18 raamatupidamise algkursus Tartus, päevane õpe (soodushind kuni 15.01.18 199 eurot, tavahind 225 eurot)
- 27.11.17–29.01.18 raamatupidamise algkursus Pärnus, õhtune õpe (hind 245 eurot)

SIHTGRUPP:

kursus on suunatud eelkõige isikutele, kes tunnevad huvi ja praktilist vajadust hakata tegelema raamatupidamisega: ettevõtjatele, algajatele, kellel puuduvad eelnevad kokkupuuted raamatupidamisega, väike- ning perefirmade juhtidele, sekretäridele/juhiabidele ja teistele huvilistele.

KOOLITUSE EESMÄRK:

koolitada välja isikuid, kes kursuse läbides omandaksid teadmisi raamatupidamise põhitõdedest ja terminoloogiast ning suudaksid koostada peamisi raamatupidamisvaldkonna aruandeid. Kursus on oma iseloomult praktilise suunitlusega (õpitud põhitõdesid kinnistatakse praktiliste ülesannete lahendamise-ga, nii grupis kui ka iseseisvalt) ning loob ühtlasi eelduse raamatupidamise täiendkursuse läbimiseks. Oluline on mainida, et kogemus ei ole vajalik.

KURSUSE KESTUS:

kokku 60 akadeemilist tundi, sealhulgas 45 tundi auditoorset tööd ja 15 tundi iseseisvat tööd.

KOOLITUSEL KÄSITLETAKSE JÄRGMISI TEEMASID:

- Raamatupidamise põhitõed. Terminoloogia, raamatupidamises kasutatavad põhimõtted ja seadused, äriühingute liigid.
- Raamatupidamise kanded. Lausendite koostamine, müügi- ja ostuarved, põhivara arvestus ja amortisatsioon.
- Maksukorraldus. Ülevaade Eesti maksusüsteemist: tulumaks, sotsiaalmaks, käibemaks ja muud maksud. Maksudeklaratsioonide täitmine ja parandamine.
- Dokumentatsioon.
- Aruanded. Kasumiaruanne, bilanss, rahavoogude aruanne.
- Majandusaasta aruanne.

TOIMUMISE KOHT:

Tartus: õhtune õpe: Vanemuise 35; päevane õpe: Kaunase puiestee 70.

Tallinnas: Pärnu mnt 162

Pärnus: Kooli 13

Isikutele, kes tulevad kahekesi, lisaallahindlus 10%! Info jagamisel Facebookis lisandub hinnasoodustus 3 eurot, millest palume meid ühtlasi teavitada arve koostamisel. Võimalus tasuda ka osamaksetena, millest lõpphind ei muutu!

TÄPSEM INFORMATSIOON
raamatupidamise algkursuste kohta:
<http://taiendkoolitus.com/taiskasvanute-koolituskeskus/raamatupidamise-alkkursus/>
või telefonitsi: 5304 5566.

Kohtumiseni Täiskasvanute Koolituskeskuses!
Täiskasvanute Koolituskeskuse meeskond

Meisterlik ürituste korraldamine aastast 1928

Taanlaste *hygge* – rohkelt valgust ja minimalism

Hygge’l ei ole kindlaid reegleid – igaüks loob oma, sest maitset on erinevad ning *hygge*’t võib luua ühtviisi nii kodus kui ka kontoris, leiab ligi 15 aastat Taani kultuuriga seotud olnud Marilyn Murasev-Frökjaer.

► Hea Taani disaini üheks väga suureks plussiks on selle ajatus.

◀ Marilyn demonstreerib, et igasugu nipsasjad, nagu näiteks need puidust linnukesed, lisavad sisustusele taanilikkust. Puidust linnud on saadud kingituseks tema Taani perekonnalt.

FOTO: KATRE PILVINSKI

KATRE PILVINSKI
kaasautor

Marilyn on lahke ja avatud oma kodu tutvustama. Et tekitada *hygge*’likku õhkkonda, pistab ta kaneelisaiaid ahju ja keedab kohvi. Sel ajal kui Marilyn Tatari tänava kodu täitub kaneelisaia lõhnaga, räägib ta edasi oma taanlasest abikaasalt kuulnud loo Taani disaini arengust ja *hygge* tekkimisest.

Marilyni abikaasa vanaema oleks saanud sel suvel 100aastaseks. Ta oli praeguse jaeketi Coop ustav klient ning toonase boonusprogrammi templite koguja. Jaeketi klientid olid ühtlasi ka poe osanikud ning aastati läbi kogutud templite eest sai aasta lõpus preemia.

Coopi juhtkond otsustas oma jaeketi tuua ka mööbli ning rajas enam kui 50 aastat tagasi üle Taani mööblipoed. Jaekett palkas andekad disainitudengid, kes valmistasid neile mööblinäidiseid. Kuna toona oli talunike töö raske ja sisetulek kasin, kuid et neil oleks võimalik soetada kasvõi üks mööbliese, mis kestab ja on mugav, müüdi tudengite loodud mööblit võimalikult odavalt.

Disainimööbel talunikele

Coopi juhtkond soovis, et talunikel oleks selline mööbel, mis on kvaliteetne ja kestab terve elu. Sellist mööblit löid toona disainitudengid ning nende hulgas olid disainerid, nagu Arne Jacobsen ja Hans Jørgen Wegner, kes said hiljem väga kuulsaks. Nende mööblidisain on tänapäeval hinnas ning selle eest peab väga palju maksma. Marilyn usub, et see lugu vastab ka küsimusele, kust on Taani disain tulnud ning miks ta nii hea on.

Sellest ajast saati on Taani disain ja oma kodus *hygge* loomine olnud igale taanlasele käepärane. “Eestis näeb disainipoode Tallinnas, kuid kas seda näeb Kohilas, Raplas, Kohtla-Järvel – ei!” hüüatas Marilyn. Kuid Taanis on tema sõnul ka Kapa-Kohila suguses kohas disainipood ning maainimesed käivad seal ja ostavad disaini.

Aja jooksul on Marilynist endast saanud suur Taani disaini austaja. Ta on elanud Ameerikas, Suurbritannias ja Rootsis, kuid

Taani disainis ja sisekujunduses tundis ta kohe ära selle õige, kuna see on see ja rahustav. Täna on ta asutanud e-poe Designnut, mis müüb Taani ja Skandinaavia lastetoa disaini ning konkursi korras avanes Marilynil võimalus avada Telliskivi loomelinnakus detsembriks *pop-up*-pood.

Hygge on kogemus

Kuid mis siis ikkagi on see Taani *hygge*, mis kuulub taanlase olemuse juurde ning mis äratub uudishimu välismaal? “See on üks kogemus. *Hygge*’t saab tunda ka üksi – istud akna all või kamina ees, loed raamatut ja rahu tunne, mis tekib. Säilitad rahu ja võtad selle momendi enda jaoks, ei kiirusta ja siis ongi *hygge*,” selgitas Marilyn.

Hygge’t võib kogeda ka koos sõbraga. Näiteks käis Marilyn abikaasa koos sõbraga jalgpalli vaatamas ja ütles, et see oli *hygge*. “See ei ole ainult talvel, siis kui põletatakse küünlaid, vaid on kogu aeg. *Hygge* on mentaliteet ja seda võib viljeleda igal pool,” lausub ta.

Sisustuse mõttes on *hygge* loomises kujunenud välja kindlad jooned – see seisneb valguses ja lihtsuses. Taanlased kasutavad kodudes palju valgeid küünlaid või kellel on kamin, siis toimib kaminatuli, kuid elav tuli on oluline. Samuti meeldib skandinaavlastele aknaid valgustada.

“Taanlased ise kasutavad palju Taani disaini, see teeb kodud ilusaks ja mõnusaks. Skandinaavia disain on suhteliselt lakooniline. Ilma igasuguse lillede, pitside, taime – need asjad tuleb ära jätta. Kuid, mis lisab sisustusele taanilikkust, on igasugu nipsasjad, mida võib-olla eestlane ei lähe ostma, nagu näiteks puidust linnukesed,” rääkis Marilyn.

Eestlanna sõnul pole *hygge*’l tegelikult kindlaid reegleid, igaüks loob oma *hygge*, sest maitset on erinevad ning *hygge* võib vabalt ka kontorisse kaasa võtta.

Mitmekihiline valgustus

Elke Mööbli tegevjuht Siim Siigur rõhutab, et *hygge* loomisel on oluline valgustus. “Õige *hygge* meeleolu loomiseks on olulisel kohal mitmekihiline valgustus. Valgust olgu

pigem rohkem kui vähem. Lisaks lae- ja põrandalampidele tasub kasutada ka seinalampe ning lisaks ka erinevaid meeleolulavalgusteid, mida saab paigutada näiteks aknalaudadele, riulitesse, põrandale. Ehk koh- tadesse, mis muidu jäävad varju,” lisas ta.

Selline valgustite mitmekihilisus võimaldab valguse intensiivsust mõnusaks ära- olemiseks paremini reguleerida.

Valgus ei tohiks olla silmipimestav, vaid pigem silmale pehme, valgusallikad pigem peidus, mitte silma häirivalt eredalt nähtaval. Ruumi lisab *hygge*’likkust see, kui ruumi kõik pimedad soid on valgustatud. Väga oluline koht on loomulikul valgusel ja selle maksimaalsel ära kasutamisel – seetõttu on tähtis jälgida, et aknalauad ei oleks täis ebavajalikke asju ja paksud kardinad ei varjaks päevavalgust.

Ka Siimu arvates on üheks *hygge* osaks küünlad ja kaminad – elav tuli mõjub rahustavalt ja lisab ruumi rohkelt hubasust. Küünalde osatähtsust näitab ka see, et kõigi suurte Taani sisustubrändide tootevalikusse kuuluvad alati ka küünlalajad.

Värvitoonidest tasub eelistada omavahel harmoneeruvaid pastelseid toone. Seetõttu leiab *hygge*’likust kodust rohkelt naturaalseid toone ja värvivarjundeid.

Hygge’liku kodu sisustustooted on tasakaal ergonomilisusest, funktsionaalsusest ja disainist. See ei pea alati tähendama uusi esemeid – aukohal on kvaliteetsed tooted, mis peavad vastu aastakümneid ja kauemgi veel.

Materjalidest on kasutusel looduslähedased ja ausad materjalid nagu puit, vilt, kangad ja naturaalne nahk.

“*Hygge* puhul on väga suur osatähtsus ka detailidel, mis loovad meeleolu – diivanipadjad ja pleedid elutoas, lauamatid söögilaua, laualinad, väiksemad ja suuremad lillepotid siin ja seal, paraja suurusega pehme vaip diivanilaua ja voodi kõrval või koridoris, kuhu on mõnus astuda, fotod seintel ja riulitel, väikesed sünnipäevakortid reisi- deld jms. Sellisel muutub ruum elaniku nägu, see on lahke, mitte liiga lopsakas, samas isikupärane ja häid mälestusi hoidev. Ruumi peavad olema asjad, mis on ruumis vii-

”Põhja- maises kliimas ei ole mitte ainult *hygge*, vaid ka väga praktiline hoida töö juures lisakihte ka riietuse mõttes. Mõnus kampsun, sall või pleed, mida külmemal ajal endale kontoris peale visata, miks mitte ka valik villaseid sokke.

Elke Mööbli tegevjuht Siim Siigur

bijatele olulised ja millest õhkub head aurat selle elanikele,” selgitas ta.

Isikupärane töölaud

Elke Mööbli juhi sõnul saab kontorisse luua *hygge*’likkust mitmeti. Oluliseks nurgakiviks on see, et kontoris oleks kõigil hea ja mõnus olla. “Üheks võimaluseks on näiteks muuta enda töölaud isikupäraseks, lisades sellele just neid detaile, mis on selle laua taga töötajale olulised. Fotod, kodust kaasa toodud lemmikloom, viimasel reilil toodud kujukese vms.”

Hubasuse suurendamiseks tasub kontoris tuua rohkem rohelist – silmailu pakuvad väiksemad ja suuremad taimed, aga praktilised maitseained, millega kontori- lõunat maitsestada. See, kui töötajad ise taimede eest hoolt kannavad, lisab kontorisse kindlasti kodusust, hubasust, hoolivust ja seeläbi mõnusat meeleolu.

Ka kontoris on hubane valgus Siimu sõnul see, millele tähelepanu pöörata. “Valgustuse mitmekihilisus, laualambid, mis valgustavad tööpinda mitte töötajate silma, meeleolulavalgustid pimedamates nurkades – kõik need põhimõtted loovad *hygge*’liku meeleolu ka kontoris.”

“Põhjamaises kliimas ei ole mitte ainult *hygge*, vaid ka väga praktiline hoida töö juures lisakihte ka riietuse mõttes. Mõnus kampsun, sall või pleed, mida külmemal ajal endale kontoris peale visata, miks mitte ka valik villaseid sokke,” soovitas Siim.

Kui kontoris on vähegi võimalik, tasub kokku panna ühine muusika-*playlist*, kus on esindatud iga töötaja lemmikud. See toetab ka kontori-*hygge*’likkust, kus kõigil on hea olla.

Olulistel kohtadel on ka kolleegide omavaheline suhtlus ja aeg üksteisele ning ise- endale, avatus ja võimalus töötada mitte ainult laua taga, vaid just seal, kus parasjagu kõige parem on – olgu see puhkenurgas, köögis, nõupidamislaual taga, kolleegi laua juures jne.

Seda saab toetada sobiva kontorimööbli- liga, mida saab vastavalt vajadusele kiirelt liigutada ja seega tekitada võimalused uute tsoonide tekitamiseks.

▲ Inimsõbralik ja hubane olustik on kontorite sisustamises jätkuv trend.

▲ Taani on tuntud oma jalgrattasõbralikkuse poolest ning Iga tööandja leiab võimaluse jalgratta parkimiseks.

◀ Kõigi suurte Taani sisustusbrändide tootevalikusse kuuluvad alati ka küünlalad. Taanlased kasutavad kodudes palju valgeid küünlaid.

Hubane kontor üha popim

“Inimsõbralik ja hubane olustik on kontorite sisustamises jätkuv trend. Kontorite interjööril on töötajate motiveerimisel väga oluline koht ja näeme ka ise, et sellele pööratakse järjest rohkem ka selle nurga alt tähelepanu,” rääkis Taani disainimööblit müüva Elke Mööbli tegevjuht Siim Siigur.

Tööandja huvi on, et töötaja tunneks ennast tema juures hästi ja saaks vajadusel ilma kontorist kaugele minemata kõik vajaliku kohapeal tehtud. Seetõttu luuakse järjest enam võimalusi selleks, et töötaja saaks lõõgastuda, nautida ainet, teha tööd tiimides ja privaatselt kõik ühes kohas.

Samuti pööratakse tähelepanu sellele, et töötajate lapsed saaksid oma vanemaid mõnuses lastenurkas oodata.

Iga funktsioon ei eelda enam eraldi ruumi või tsooni – järjest enam on kontormööbli tootjate valikusse lisandumas mobiilsed ja mitme funktsiooni

siooniga mööblilahendused, mida saab erineval viisil kasutada ja vajadusel liigutada sinna, kuhu vaja.

Elke Mööbli tegevjuht Siim Siigur tõdes, et eestlaste ja taanlaste arusaamad ei ole üksteisest nii erinevad, kui võib esmapilgul tunduda.

“Eestis on palju andekaid disainereid. Kõige suurem vahe on meie ja Taani disainerite võimalustes. Meil kahjuks ei ole neid võimalusi, mida taanlastel on pikki aastakümneid võimalik olnud välja arendada ja nautida. Kõige suurem olulisus on tootmisvõimekuse taga – nõudlus on Taani turul hoopis teistes suurusjärgus,” tõdes ta.

Elke Mööbel alustas juba pea 20 aastat tagasi Taani sisustusbrändide toodete müügiga Eestis, sest juba siis tundus taanlaste arusaam esteetikast, praktilisusest ja kvaliteedist neile omane.

“See kandis ja kannab ka täna just neid väärtusi, mida meie oluliseks peame ja milles nägime perspektiivi juba siis. Hea Taani disaini üheks väga suureks plussiks on selle ajatus. Meeldiv on näha, et paljud brändid, kellega siis alustasime, nagu näiteks legendaarset Muna tooli tootev Fritz Hansen, on jätkuvalt Taani disaini lipulaevad,” märkis juht.

◀ Mõned Taani disainerid, kes alustasid mööblitootmist jaeketile Coop, said väga kuulsaks ning nende disain on täna kõrges hinnas.

HANSABUSS on Hansa Grupi osa

NUMBRID, MIS TÖÖTAVAD SINU KASUKS

Üle **15** miljoni euro makstud tööjõumakse*

Vaata kõiki **14** fakti, mis töötavad Sinu heaks: hansabuss.ee/numbrid

Busside keskmine vanus on ainult **5** aastat

Klientide rahuloludeks on **92%**

Veame reisijaid aastas **709** korda ümber maakera ehk 28,4 miljonit kilomeetrit

Teenindame **5,1** miljonit reisijat aastas

HANSABUSS
Peltiskond ratastel

◀ Kairi Vildersoni kleit konservatiivset stiili armastavale naisele.

◀ Max Mara klassikalised tagasihoidlikud kleidi on iga naise unistus.

▲ Iris Janvier

▲ Versace Jeans

▲ French Connection

▲ Dekoltee demonstreerimine on jälle moes. Bluemarine

▲ Bluemarine'i 2017 sügis/talve kollektsioonist leiab romantilisi lillemustreid, julgeid lõikeid ja pillavalt värve.

FOTOD: VOGUE, TALLINNA KAUBAMAJA

Ojakäär sönul on etiketinormid läinud vabamaks ja rõivavalik peaks sõltuma ennekõike sellest, kas see ka piisavalt hästi välja kantakse. "Mitte normid ei mängi nii palju rolli, vaid ikka isiksus. Tähtis on, kuidas inimene end ühes või teises rõivaesemes tunneb ja kuidas see talle sobib," kommenteeris Ojakäär, lisades, et moeloojate põhirelv etiketi vastu ongi ilusa tervikpildi rõhutamise, mitte rangelt kinnipidamine sellest, kuhu maani üks või teine rõivaosa ulatub.

Vanus riietust ei dikteeri

Ettevõtte jõulupeol soovib etiketinõustaja arvestada kolme asjaga: esiteks, kus üritus toimub, teiseks, mis kellaajal toimub, ja kolmandaks, mis on sündmuse iseloom. Näiteks kui tegu on galaga, siis sobib pidulik galakleit, mis pakub väga palju võimalust fantaasiaks ja lubab avaraid lõikeid. Kui

aga üritus ei ole meelelahutuslik, siis peab ka riietus olema rohkem vaoshoitud ning ölad ja dekoltee vähem paljastatud, annab Ojakäär nõu.

Küsimuse peale, kas üle 50aastasel daamil sobib ettevõtte jõulupeole ilmuda väljakutsuvas nooruslikus kleidis, nii et säärejoos ka näha on, vastab Ojakäär, et kui naise temperament seda lubab, siis sobib küll. "Mind kutsuti ühe firma jõulupeole rääkima meelelahutuslikus võtmes etiketist ja seal oli vapustav üle 55 aasta vana daam, kelle riietuses oli kõik läbimõeldud, alates punasest pisikesest ridikulist, kingadest, minivõitu kleidikesest ja lõpetades punase kübara ja kinnastega," meenutas ta. "Ta oli nii silmapaistev ja äge ja see sobis tema temperamendiga kokku. Näha oli, et ta tundis ennast selles riietuses hästi."

Kui inimene on omas elemendis ja pakub oma särava rõõmu ka teistele, siis miks ta peab näpuga taga ajama kleidi pikkust,

ei näe Ojakäär põhjust isiksust vanuse tahta peita.

Peab meelestama meeldivaks suhtluseks

Riietus ei tohiks ka kuskilt pitsitada, sest see tekitab pinget ja siis on ka suhtlus häiritud. "Riietus on üks suhtluse osa ja ebamugav riietus võib kogu suhtlemise ära rikku- da. Kleidivalik peab valmistama naist ette meeldivaks suhtluseks," rõhutas Ojakäär.

"Minu jaoks on Tiina Talumees kindla peale minek. See kleitide paraad, mis ta välja pakub, on alati vapustav," märkis ta.

Kleiti valides ei tohi ära unustada ka soengut. "Soeng ja kleit peavad küll olema hästi kooskõlas," leiab etiketinõustaja. Ja ehkki kinnine soeng on elegantsem, näevad ka lahtised juuksed soengusse panduna efektsed välja. Tähtis on tervik: kui tahtaks konkreetselt soengut, peab kleidi valida soengu järgi, aga kui esimesena on olemas kleit, peab soengu sättima kleidi järgi.

Kleit vali oma temperamendi järgi

Kui naine näeb avara dekolteega kleidis hea välja, siis ongi ta juba etiketikohaselt riides, leiab etiketinõustaja Inge Ojakäär.

MERIT PÄRNPUU
merit.parnpuu@aripaev.ee

▲ Unustage ära kinnisidee õrnast roosast, sel hooajal rohib kärtspunane. Punane on 2017/2018 hooaja kõige nõutum värv. Mõnel moeloojal on terve kollektsioon inspireeritud punasest (nt Givenchy). Pildil olev modell kannab eesti disaineri Liina Steini loomingut.

Seminariruumid koolituste ja seminaride läbiviimiseks Hindreku talus Süda-Eestis, Tallinnast ja Tartust 90 km kaugusel.

Avar saal peomajas ja hubane kaminasaal võimaldavad mitmekülgsete koosolekute pidamist.

Kaminasaal

Hubane kaminasaal Hindreku talu rehielamus mahutab kuni 35 inimest. Selles hea auraga, hästi õhutatud ja talvisel ajal soojust kiirgava ahjuga seminariruumis loote lihtsa vaevaga meeleolu, kus ideed lausa lendavad.
Hind alates 25 eur+km/h

Hindreku peomaja

Avar peomaja mahutab kuni 150 inimest. Peomajas on võimalik paigutada teatristiilis istuma kuni 150 inimest ja laudade ümber kuni 100 inimest.
Hind alates 40 eur+km/h

Rahulik keskkond looduskaunis külas koos mugava majutuse ja maitstva toitlustusega on soodne pinnas lennukatele ideedele.
Vaata lisa www.hindrekutalu.ee ja küsi personaalset hinnapakkumist info@hindrekutalu.ee

▲ Reisi õnnestumine võib tihtipeale sõltuda alguses tühistena tundunud pisiasjadest. Näiteks võiks reisi planeerides alati riiki sisenemise ja seal viibimise korda ja tingimusi üle täpsustada külastava riigi esindusest. FOTO: SHUTTERSTOCK

Reisinipid: et pühadeaegne puhkus pakuks vaid positiivseid elamusi

Enamik veedab pühad õdusalt praksuva kaminatule ees või pidulaua taga armsa pere seltsis, teised aga sõidavad jõulude ja aastavahetuse ajal hoopis maailma uudistama. Tasub meeles pidada, et pühade ajal on nii teedel, merel kui ka pilvedes rohkesti sagimist. Kahtlemata pakuvad pühad võõral maal uudseid elamusi ja mälestusi kogu eluks. Aga et positiivsete mälestuste meepotti ei satuks tõrvatilku, tasub meeles pidada mõningaid kasulikke nippe.

MARI LIIS NÕLVAK
Wris Reisibüroo turundusjuht

1. Osta reis usaldusväärselt teenusepakkujalt
Tundmatult internetilehelt soetatud ülisoodsad lennupiletid võivad esmalt tunduda taevakingitusena, kuid probleemide tekkimisel on müüja enamasti kadunud kui vits vette ja klient omapäi.

Seega broneeri reis alati teenusepakkuja kaudu, keda saad usaldada. Olgu selleks kas usaldusväärne reisibüroo või kindel lennu- või laevafirma, kus töötavad sertifitseeritud ja kogemustega reisiagendid. Nad kõik teavitavad reisijat sõidugraafiku muutumisel ja pakuvad väärilisi alterna-

2. Juba broneeringu tegemise käigus võiksid arvestada, et pühad on aeg, mil lennufirmade graafikus võib ette tulla muudatusi.

tiive. Kahtluse korral uuri teenusepakkuja tausta tarbijakaitseameti veebilehelt.

2. Ära jäta eeltööd tegemata
Uuri välisministeeriumi tasuta mobiilirakendusest "Reisi targalt" sihtkohariigi viisatingimuste, turvalisuse, dokumentide vajalikkuse, haiguste leviku, vaktsineerimise, valuuta ja muu olulise kohta. Enne minekut registreeri lehel enda ja oma pere välisreis, sest on hea, kui lähedased teavad, kus sa viibid.

3. Hoolitse aegsasti oma reisikindlustuse eest
Juba broneeringu tegemise käigus võiksid arvestada, et pühad on aeg, mil lennufirmade graafikus võib ette tulla muudatusi. Või läheb miljonite teiste reisijate pagasi hulgas kaduma just sinu

kohver. Või mis seal salata, jõuluajal on ka suurem võimalus jääda näiteks lume- või tormivangi. Seega peaks sinu reisikindlustuse kate olema piisavalt suur, et kindlustada nii reisi ärajäämise või katkemise kui ka pagasikaotuse kulud. Reisikindlustus aitab ka haigestumise või loodusnähtuste korral. Soovitan valida pakkumise, mille puhul ei tule kindlustusjuhtumi korral esmalt endal kulusid kanda, sest need võivad osutuda ülejõukäivaks.

Reisiplaanidesse tulnud muudatused jäädvusta kindlasti telefonikõnega reisibüroo agendile ja kindlustusfirmale. Tekkinud kulutuste kohta säilita kõik kvittingid ja ära unusta registreerida reisipagasi kadumist. Vajadusel pildista varale tekkinud kahju, muudetud teave lennujaama infotablool või liiklusummik, mille tõttu hilined.

4. Varu lennujaama, sadamasse või vaksalisse minekuks aega

Kuna pühade ajal on ringi liikumas väga suured inimsummad, kes paratamatult liiklusummikuid ja järjekordi tekitavad, ei soovi sa ju oma puhkusest ilma jääda lihtsalt sel põhjusel, et ei jõudnud läbida check-in'i või turvakontrolli.

Registreeri julgelt oma lend internetis. Ja kaalu ka käsipagasiga reisimist, et vältida pikki checki-ine või pagasi kaduma minekut.

5. Võõral maal austa kohalikke kombeid

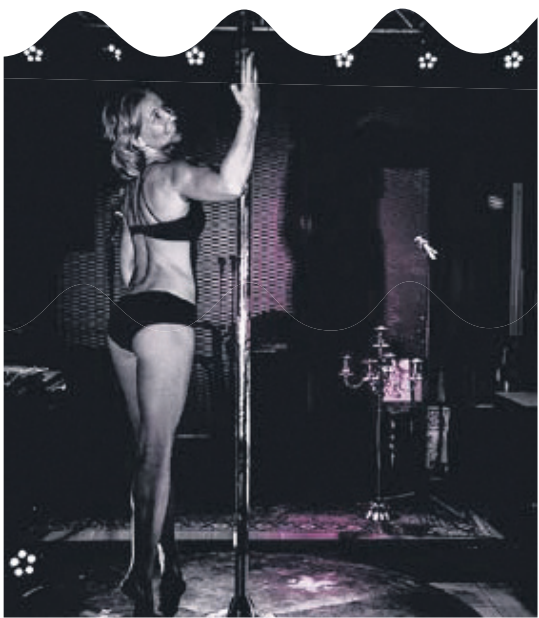
Isegi siis, kui need tunduvad esmapilgul kummalised. Reisimise mõte ongi silmaringi avardamine ja reisil olles e tasu unustada, et oleme iga hetk kohalike elanike külalised.

seitse
Aastast
2001 merd

pubi
restoran
ravintola
restaurant

Tellimisel: DJ,
akrobaatiline postitants

Saalis on olemas
lava, moodne
helitehnika ja valgus.
Kasutada saab
3 mikrofoni ja
projektorit.

Gruppidele
hommikubufee
lõunasöögid
õhtusöögid

Oleme avatud
igapäev 8:00 -19:00

Korralda oma pidu meil!

LAVA, TANTSUALA, PEOLAUD KUNI 120-le inimesele.
Peale kella 19.00 kogu saal broneeritud Teie üritusele.
Olemas projektor, tellimisel: DJ, akrobaatiline postitants jpm

www.seitsemere.ee
info@seitsemere.ee
tel 510 2299

Tallinna kesklinna Vanasadam, Sadama 8/Kai 5

SOOVITUS

2 väärt raamatut, mis aitavad õnnelikuks saada

Meik Wiking “Väike Hygge raamat”. Taani kohta öeldakse tihti, et see on maailma kõige õnnelikum riik. Selle kõige põhjuseks on üks-ainus asi – *hygge*. “Hygget on kirjeldatud mitmel moel. Seda on kutsutud intiimsuse loomise kunstiks, hinge hubasuseks, ärrituse puudumiseks, rahustavatest asjadest saadavaks naudinguks, hubaseks koosolemiseks ja kütünlavalgel kakao joomiseks – see viimane on minu lemmik.” Sa lihtsalt tead, kui sul on *hygge*. Näiteks siis, kui oled koos kallimaga diivanil keras või sööd heade sõprade seltsis midagi maitsvat. Aga see on ka neis kargelt sinistes hommikutes, kui valgus on just täpselt õige, või tähevalgel raamatu lugemises. Ja kes oleks veel parem teejuht kõige hyggeliku juurde kui Meik Wiking? Meik on Kopenhaageni õnnelikkuse uuringute instituudi tegevjuht ning uurinud aastaid Taani elustiili võluväge. See raamat aitab sul olla rohkem *hygge* – alates õige valgustuse valikust ja õhtusöögi planeerimisest kuni *hygge* esmaabikomplekti komplekteerimise või isegi selleni, mida selga panna.

☞ **Tuleb tunnistada, et taanlased ei ole kuigi osavad oma sõprusringi uusi inimesi kutsuma. Osaliselt on see tingitud hygge põhimõttest: kui üritusel oleks liiga palju uusi inimesi, poleks see enam nii hyggelik. Hea on aga see, et “kui oled sees, siis oled sees”.**

Tiina Saar-Veelmaa “Tööga õnnelikuks”. Mul on saladus. Tööga on võimalik õnnelikuks saada. Olen oma praktika käigus tööõnne uurijana kuulnud lugusid, kuidas juhuslik erialavalik on inimesi kandnud aastaid, enne kui nad taipavad, et see pole see, mis neid tegelikult paelub. Töökohad, mis ei vasta inimeste ootustele, kahandavad rahulolu ja võtavad ära elurõõmu, asendades selle frustratsiooniga. Olemas on ka erialane tüdimus, mille eest pole me keegi kaitstud.

Tegelikult on aga meis kõigis peidus kuld, mis väärib väljakaevamist, ja unistuste väljad, mida uurida ja milleni elu jooksul jõuda. Kuid sellest teadmisest üksi ei piisa, kui me ei leia endas julgust või ei usu, et võime midagi muuta ja teha suuri asju. Önn on meie põhiõigus. See raamat pakub end kaasteeliseks põneval eneseteostuse teekonnal.

Töökultuuri ja tööõnne teemal on Tiina Saar-Veelmaa varem avaldanud kuus raamatut, nõustajana on ta innustanud sadu Eesti ettevõteteid ja tuhandeid töötajaid.

☞ **Olen veel avastanud, et kui mammuteid pole, siis miinimum, millega aju rahule jääb, on tunnustus. Aga mitte pinnapealne tagasiside: tubli-tubli, täitsid kokkulepitud eesmärgid.**

Sekretär

Toimetaja: Merit Pärnpuu, tel 667 0111, e-post: toimetajad@aripaev.ee
Reklaami projektijuht: Jorma Kasper, tel 56 861 813, e-post: jorma.kasper@aripaev.ee
Kujundaja: Margit Toovere, Kujundusvabrik OÜ

Aripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Aripäev
Vana-Lõuna 39/1, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195, (372) 667 0222
Toimetus: e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111

Reklaamiosakond:

e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105
Tellimine ja levi: e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099
Tellimine internetis: www.aripaev.ee/tellimine
Äripäeva tellija eelised – ostukeskkond privileeg, aripaev.ee ja soodsaim võimalus soetada Aripäeva raamatuklubi raamatuid. Aripäev veebis: www.aripaev.ee
Trükk AS Kroonpress
Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastöid vajaduse korral lühendada. Kõik ajalehes Aripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Aripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võtte pööruda Pressiohkogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

PILGUHEIT

Sekretäri nägu ettevõtte

Uhke trepp viis mind teisele korrusele, kus asub mainekas erakliinik. Avaras ootesaalis istus arvutilaua taga kastanpruunide juustega sekretär.

ILLUSTRATSIOON:
ANTI VEERMAA

Ka noore naise nägu oli ühtlaselt pruun. Solaarium ilmselt. Või isepäevitav kreem, jätkus mul tarkust oletada.

Sekretär vaatas must mööda. Õnneks. Kui ta oleks mind silmadega mõõtma hakanud, oleksin oma pilgu raivo-e-tamme-liku tagasihoidlikkusega põrandale suunanud. Ehkki meestearsti juurde ei tulda ju tingimata häda või hädapidamatuse pärast. Tullakse profülaktika pärast.

Diskreetne sekretär, mõtlesin tänuga. Oleks muidugi veel parem, kui meestekliinikus võtaks patsiente vastu meesekretär, aga see mõte jäi toppama kohe, kui kujutlesin, kuidas too vuntsidega sekretär peaks mulle kohvi pakkuma või kõkutada küsima: “Kas ma saan teid kuidagi aidata?” Ei, tänan, ei.

Eestimaises kahvatus keskkonnas lisab jumekus naisele sarmi, pidin mõnma. Hea jume on tervise tunnus ja seepärast ei sobigi kliiniku sekretäriks kahvatu või muidu põdur inimene. Raviastutuse sekretär on otsekui teeviit, kes julgustab ja juhatab sind arsti juurde.

Kuivõrd mul polnud aimu, kuhu minna (nagunii ei tohi kabinetti ilma kutseta siseneda), olin sunnitud tehispäikeseneile teada andma, et tulin doktor selle ja selle juurde. Oodake üks hetk, ütles sekretär tuluselt ja süüvis uuesti arvutisse. Kohvi pakkumisest polnud juttugi. Ta ei lugenud veebiuudiseid – küünteeklõbin klahvidel jättis mulje, et inimene töötab. Vähe-malt ei näri igavusest küüsi.

Veerand tundi seisin kuulekalt seinä ääres Ilmar Kruusamäe aktimaali ees. Sekretär jagas maid ühe vanema meespatsiendiga. Mees nurises suure arve üle. Miks tal kohe ei öeldud, et analüüsid on nii kallid ning et haigekassa ei maksa midagi? Ebamugav oli seda keskustelu pikalt pealt kuulata. Jalutasin koridori lõppu.

Kui tagasi jõudsin, avanes mul võima-

MART KADASTIK
kirjanik

☞ **Sekretäre on tituleeritud kõrkideks Kerberosteks ja puusi hõõrutavateks tšikkideks, need klišeed on üsna ülekohtused.**

lus oma järelepärimine esitada. “Doktor on kinni,” sõnas kastanpruun upsakalt. “Istuge ja oodake.”

Pidasin paremaks oma seisukohta mitte loovutada.

Äkitselt hakkas trepilt kostma lapse nuukseid, mis lähenedes kasvasid üle valjuks nutuks. Tüdrukutirts, vahest neljaviiene, tõttas kliiniku ooteruumi ja vaatas nõutult siia-sinna. Astusin tüdruku ligi ja küsisin sosinal, keda ta otsib. Issit, vastas ta nuuksudes. Kas issi on arst, küsisin. Laps raputas pead. Miks sa teda siis siit otsid? Issi oli tulnud arsti juurde. Ma vaatsin abipaluvalt sekretäri poole, aga tema ripsmetuuga varjatud pilk oli ahnelt arvutiekraani küljes kinni.

REPLIIK

Õnnelik töötaja on ettevõtte suurim väärtus

Võime püstitada küsimuse: kui kunagi toimis juhtimine käsu ja kontrolli põhimõtetel, siis miks hetkel on nii palju tähelepanu saanud positiivne psühholoogia?

Miks on põhjust uskuda, et just heaolu ja õnnatunde kogemise kaudu on inimeste väärtusloome töökohtadele suurem?

Paljud autorid on veendunud, et töö õnnelik olemist tasub uurida juba sellepärast, et tööaeg võtab ära peaaegu poole inimese ärkveloleku ajast. Seega annab töö inimese jaoks ka tähenduse tema olemasolu.

Tööõnn sisaldab rohke-mat kui tööga rahulolu. Kõikidel tasanditel on tõendeid,

TIINA SAAR-VEELMAA
psühholoog

☞ **Tänaseks on teadvus-tatud, et õnnelik olemine on inimestele oluline ning õnne hinnatakse kõrgelt enamikus ühiskondades**

et õnnatundel on oluline mõju nii isiksustele kui ettevõtte-tele. Varasemad uuringud on alahinnanud tööõnne temaatikat, kuid tänaseks on teadvus-tatud, et õnnelik olemine on inimestele oluline ning õnne hinnatakse kõrgelt enamikus ühiskondades.

Õnnelikkust uuritakse isegi riikide tasemel. *HappyPlanetIndex.com* on üks populaarsemaid uuringuid. Taani õnneuurija Meik Wikingi sõnul iseloomustab õnnelikku riiki peale keeruka kombinatsiooni erinevatest asjadest eeskätt head inimsuhted ja võrdsete võimaluste tagamine.

Tähelepanuväärne on seegi, et Taani hoiab riigina õnnelik-

kuse tabelis kõrget kohta. Taani keeles on koguni sõna *hygge*, mis kaudselt eesti keelde panduna tähendab hubasust ja heaolu, nagu tassitais kakaod jahedal õhtul, hea raamat enne uinumist või pühapäevane piknik sõpradega.

Kui rääkida õnnest ettevõtte tasandil, siis tekkinud on palju uusi uuringuid, mis käsitlevad õnne erinevaid tahke.

Kokkuvõttes on see vaid hea uudis, et teadlased tunnevad kogu nimetatud temaatika vastu nii elavat huvi. Tänu sellele jõuab tõendus põhiseid lähemisi ühel hetkel ka praktikasse ning tööturg tervikuna muutubki kõigi poolte jaoks sõbralikumaks.

KORRALDA ETTEVÖTTE JÕULUPIDU JA SEMINAR KERNU MÕISAS!

KORRALDA OMA ETTEVÖTTE- VÕI KLIENDIÜRITUS
VÄRSKELT RENOVEERITUD KERNU MÕISAS!

MAALILINE LOODUS JA LINNALÄHEDUS (TALLINNAST 36 KM)

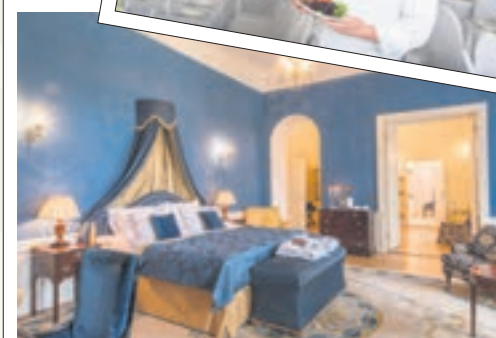
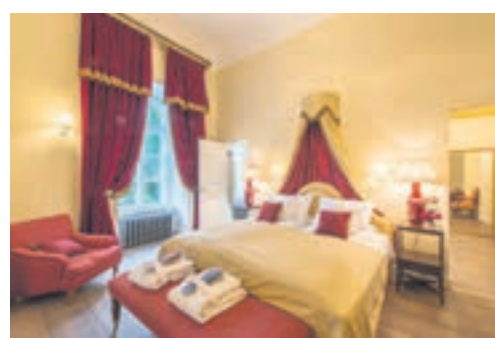
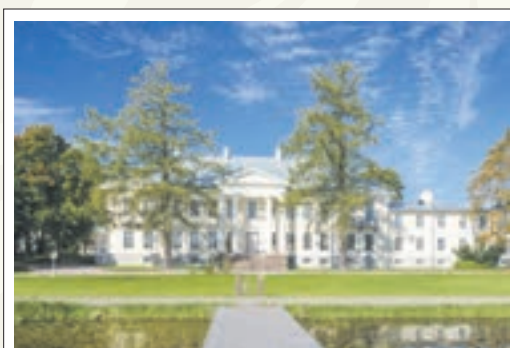
UUS JA HUVITAV SÜNDMUSPAIK

SEMINARI- JA PEOSAALID

HOTELLITOAD JA SAUNAD

MEESKONNATÖÖD ARENDAVAD AKTIVITEEDID

MÕISAKOHOVIK LUDVIG JA CATERING

INFO JA BRONEERIMINE:

+372 511 2424 | KERNUMOIS@KERNUMOIS.EE | WWW.KERNUMOIS.EE

***Oma firma
jõulukingitused ja
reklaamtööt
telli Roist!***

WWW.ROI.EE

Kindel kvaliteet aastast 1992!